БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

36-хи жэлээ гарана

Буряад Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Советэй орган

№ 257 (9089)
ОКТЯБРИИН 31
СУББОТО
1959 он

Сэн 20 мүнгэн.

Хэжэнгын аймаг хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ худалдаха жэлэйнгээ түсэб болзорhоонь урид дүүргэбэ

КПСС-эй XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бодотоорнь бэелүүлэн, Агууехэ Октябриин 42-дохи ойн, КПСС-эй ЦК-гэй зарлагдахаяа байгаа Пленумэй хүндэлэлдэ Хэжэнгын аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө 106 процент, hү — 102, ноохо—101, үндэгэ—117, ороохо таряа — 130 процент дүүргэбэ. Нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулхада 1959 ондо hүн — 3013 центнер, ноохон — 237 центнер, 237 мянган үндэгэн ехээр худалдагдаа. Мүн түсэбhөө гадуур 662 центнер мяхан, 7191 центнер ороохон тушаагдаад байна.

Аймагай колхозууд эдэ үдэрнүүдтэ өөhэдтөө хүсэд хүрэхөөр үрэhэ хүрэнгэ хаажа, колхознигуудай ажалта үдэртэ горьтой таряа хубаажа байнхай. Гадна урда жэлнүүдэйхидэ орходоо бүдүүн, шэмэтэ болон концентрированнэ тэжээл ниитынгээ малда ехээр бэлдээ.

Аймагай колхозууд социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээд, үдэр хоногой үнгэрхэ бүри ажалдаа амжалта туйлажа байна. Мүнөө ниитын малай үбэлжэлгэ эрхимээр үнгэргэхэ зорилго табинхай.

Колхозой бригадир

…нөө республикымнай колхоз …орёо олон hалбаритай, хүсэтэ …техникээр зэбсэгжэhэн томо …болонхой. Иимэ ажахы …лексно хэдэ хэдэн бригада… Тэдэ бригаданууд хүсэ …лаараа, хүн зонойнгоо тоогоор, …бүтээжэ байhан ажал хэрэгээ…рдын колхозуудhаа зааханшье …агүй.

…мэhээнь комплексно брига… бригадир тухай онсо анхарал …лагдаха ёhотой. Юуб гэхэдэ, …дир колхозой түрүүлэгшын …ехэ үүргэ дүүргэдэг, харюу…тай нюур мүн. Бригадын ажа… амжалта гол түлэб бригадирай …мэргэжэлhээ, оролдосоhоонь, …таяа эмхидхэхы шадабари…ь дулдыдахань мэдээжэ. Энээ… баримталжа хэды жэшээнүү…харуулжа болоно.

…нгын аймагай «Эрдэм» кол… нэгэдэхи комплексно брига… хүтэлбэрилхөөр залуу комму… Д. Очиров hаяхан дэбжүүлэг… юм. Залуу хүтэлбэрилэгшэ …хэхы шадабаряар багашье …үсэл зоригоор ядаагүй. Таряа …гын харюусалгатай хүдэлмэ… колхоз соогоо түрүүлэн, шанар …айгаар дүүргээ hэн. Мүнөө …үбэлжэлгые муу бэшээр эхи…эй. Баргажанай аймагай Ле… нэрэмжэтэ колхозой комп… бригадые Б. Будаев тол… Энэ нүхэр үүсхэлтэй, ажа… эмхидхэхэдээ шадамар бэрхэ …hаа гадна, ухаалан зохёодог Мухаршэбэрэй аймагай Стали… нэрэмжэтэ колхозой нэгэ бри… хүтэлбэрилхөөр залуушуулай …hаа С. Ревенский дэбжүү…эд, мүнөө колхознигуудайнгаа …хүндэтэй хүтэлбэрилэгшэ бо…эй. Бригадын ажал хэрэг хэ…ээнэйхиhээ hайнаар ябана. …хуряаха, тушааха бригадын …амжалтатайгаар дүүргэгдээ, …малай ашаг шэмэ абаха та…шье тэрэнэй бригада колхоз …түрүүлнэ. Иимэ баримта… саашаншье үргэлжэлүүл…

…дэрэhээ колхозой дунда …хүтэлбэрилэгшэдые, илан… бригадирнуудые шэлэн олохо …колхозуудай партийна ор…зации, правлени болон КПСС-эй …муud харюусалгатайгаар хан… байна. Бригадирай ту… үнэхөөрөө шуран бэрхэ, …ндоо хүндэтэй, үгээ ойлгуул…бөөр хүтэлбэрилжэ шадаха …дэбжүүлэгдэхэ ёhотой. Тии… бүхы колхозой ажал урагша…айхань дамжаггүй.

…тэй хамта энэ хэрэгтэ за… хайша хэрэгээр хандаха …үзэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Му…бэрэй аймагай Калининай нэ… колхозой гурбадахи комп… бригадые хүтэлбэрилэгшөөр …одо уужа, айл аймагтаа хүн… болоhон, хүтэлбэрилхэ ша…гүй Лубсанов томилогдожо, …хүдэлмэреэ хойшонь татажа, …уулжа байгаа. Харин hая… энэ хүн тушаалhаа сүлөө…эн юм. Теэд эндэхи партком, …энээнтэй үни удаан саг соо … байhаниинь гэмшэлтэй. …ушар Сэлэнгын, Заиграйн болон бусадшье аймагуудаар үзэгдэнэ. Зарим партийна эхин организацинуудай, КПСС-эй айкомуудай зүгhөө колхоз болон совхозуудай дунда шатын хүтэлбэрилэгшэдые дэбжүүлхэдээ, тэдэнтэй хүсэд hайн танилсангүй, шэнжэлэнгүй, мэргэжэл шадабарииень мэдэнгүй баталдаг байhаниинь энэ баримта гэршэлнэ.

Колхоз, совхозуудай ажахын hалбаринуудай хүтэлбэрилэгшөөр хүдөө ажахын али нэгэн мэргэжэлтэй, эмхидхэлэй шадабаритай хүнүүдые дэбжүүлхэдэ аша үрэ ехэтэй байхань мэдээжэ. Теэд гансахан энээгээр хэрэг дүүрэхэ бэшэ, харин тэдэниие хүтэлбэриин шадабарида саг үргэлжэ hургажа, туhалжа байха гээшэ партиин айкомуудай шухала зорилго мүн. Зүгөөр иимэ хүдэлмэри үшөөл hулаар ябуулагдана.

Жэшээлхэдэ, партиин Кяхтын айком энэ жэл соо колхозуудай бригадирнуудтай оройдоо нэгэл дахин зүблөө үнгэргөө. Ондоо ямаршье хүдэлмэри тэдэнтэй хээгүй байха юм. Иимэ туhаламжын аша үрэ тон бага байгааб даа. Колхозой ажахые саашадань дэбжээжэ, шухала асуудалнуудаар тэдэнтэй зүблөө, семинар болон хөөрэлдөө хэжэ, түрүү дүй дүршэлыень халан абхуулжа байбал зүйтэй hэн. Энэ талаар Кударын аймагай партийна организациин хүдэлмэри ехэ hайшаалтай. Эндэ колхозой түрүүлэгшэнэрэй, бригадирнуудай болон мэргэжэлтэдэй экономическа hуралсал эмхидхэгдэнхэй, мүн аймагай хүтэлбэрилэгшэд тэдэнтэй зүблөө, суглаанда суглархаhаа гадна, бодото ажал дээрэнь зүбшэл, заабари хододоо үгэжэ байдаг.

Колхозой бригадир колхознигуудтайгаа үдэр бүри уулзажа, хөөрэлдэжэ, ажалыень эмхидхэжэ байдаг хүн гээшэ. Тиимэhээ ажахыгаа бригадир гүнзэгыгөөр шудалжа, зүб заабари колхознигуудтаа үгэжэ, мүн холын хараата асуудалнуудые шиидхэжэ байха уялгатай. Тиихын тула эмхидхэхы шадабаряа, эрдэм мэргэжэлээ дээшэлүүлжэ, хүсэл оролдолгоёо арьбадхажа байха зэргэтэй.

КПСС-эй XXI съезд, Центральна Комитедэй декабриин Пленум (1958 он) хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ талаар ехэ зорилго табинхай. Энээниие бэелүүлгэдэ колхозой ажахын hалбаринуудай хүтэлбэрилэгшэд ехэ үүргэ дүүргэхэ байна. Тэдэнэй дайшалхы зорилго гэхэдэ, мяха, hү, ноохо бүри ехээр абаха, хүдөө ажахын бүхы ургамалнуудай баян ургаса туйлаха ябадал болоно. Тиихын тула бригада, фермэнүүдые даагшад малшадай, механизаторнуудай, бүхы колхознигуудайнгаа ажалые зүбөөр эмхидхэжэ, бүтээсэ ехэтэй ажалда хододоо зоригжуулжа байха болоно.

Нүхэд бригадирнууд, малай фермэ даагшад! Түрэл партиингаа ЦК-гэй ээлжээтэ Пленумэй, Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин 42-дохи жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрhэн бүгэдэ арадай мүрысөөе улам бадаруулая, ажахыгаа саашань хүгжөөхэ талаар улам ехэ амжалта туйлахын түлөө эрид шангаар тэмсэе!

…б найрамдал хамгаалха советскэ комитедтэ

…найрамдал хамгаалха совет…митедэй президиумэй заседа…ябриин 28-да боложо, Н. С. …э түрүүлэгшээр hууба. Тэ… советскэ олониитын түлөө… хабаадаhан байна.

…зэбсэг ниитэ дээрэнь, хүсэ…хуряахын, дээдэ тушаалтадай …зарлахын, «хүйтэн дай» …зайсуулхын түлөө кампа… СССР-тэ ямараар ябуулагда…hан тухай асуудалые засе… хабаадагшад зүбшэн хэл…

…найрамдал хамгаалха совет…митедэй түрүүлэгшын орлог… найрамдалай Бүхэдэлхэйн …й Президиумэй гэшүүн А. Е. …нук, Эб найрамдалай Бүхэ… Советэй секретарь профес… М. Чхиквадзе гэгшэд энэ …лаар мэдээсэлнүүдые хэлэ…йна.

…кэ правительствые толгой… Н. С. Хрущевой США-да …hан түүхэтэ аяншалгын дүн… эб найрамдал хамгаалха … комитедэй президиум hайшааба. Буу зэбсэг …дээрэнь. хүсэдөөр ху…тухай ООН-эй Генеральна …эйн сесси дээрэ Советскэ правительствын зүгhөө Н. С. Хрущевой оруулhан дурадхал угаа ехэ удхашанартай гэжэ заседанида хабаадагшад тэмдэглэбэ.

Арадуудай хоорондын эб найрамдал хангаха агууехэ программа бэелүүлхын түлөө бүхы оронуудай эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй бүри эмхитэйгээр тэмсэдэг болохо хэрэгтэ туhалхыень эб найрамдал хамгаалха советскэ комитет советскэ олониитые уряалhан байна. Элдэб оронуудтахи эб найрамдалай тала баригшадай хүдэлөөнтэй, буу зэбсэг хуряахын, уласхоорондын харилсаа холбоо байгуулхын түлөө тэмсэжэ байhан хариин гүрэнүүдэй бусад организацинууд болон олониитэтэй холбоо барисаагаа үргэдхэхэ хэмжээнүүд мүн лэ хараалагдаа.

Буу зэбсэг хуряаха, экономическа асуудал, соёл культурын асуудал, эрдэмтэдтэй, залуушуулай организацинуудтай холбоо байгуулха асуудал эрхилхэ хэдэ хэдэн комиссинуудые эб найрамдал хамгаалха советскэ комитедэй дэргэдэ байгуулха гэжэ президиум шиидхэбэ.

Советскэ олониитын түлөөлэгшэдhөө эдэ комиссинууд бүридүүлэн байгуулагдаа. (ТАСС).

Агууехэ Октябриин 42-дохи жэлэй ойн хүндэлэлдэ

Уялгаяа бүри дээшэлүүлнэ

Ойртожо байгаа Октябриин hайндэрэй мүрысөөн хаа хаанагүй үргэдэн дэлгэржэ байна. Энээндэ оролсоhон Ээрын леспромхозой модошод (Заиграй) 9 hарынгаа даабариhаа гадуур 3300 кубометр модо Эхэ орондоо тушаагаа. Мүн энэшье hарада леспромхозой пункт бүхэн графигаа уридлажа, октябриин эхинhээ хойшо дүрбэдэхи кварталай түсэбhөө гадуур 3 мянган кубометр модо бэлдэхэ гэhэн уялгаяа дүүргэхын түлөө тэмсэhэн байгаа. Түрүүшын арбан хоногой үнгэрөөд байхада, бүхы арга боломжоёо тоолоожо үзөөд, бүри дээшээ уялга абаhан юм.

Модо бэлэдхэдэг Дардын хүл гэжэ пунктын хүдэлмэришэд графигhаа түрүүлжэ ябана. Мүнөө энэ пунктынхид октябрь hарынгаа даабарие уридшалан дүүргээд, ноябриин түсэбөөр ажаллажа байнхай. Эндэ хүдэлмэришэн бүхэниинь үдэр бүри 9 кубометр модо бэлэдхэхэ, халаан соогоо 45 кубометр модо трактораар шэрэхэ гэжэ шиидэнхэй.

Нүхэр Шокоревой хүтэлбэрилдэг коммунистическэ ажалай бригада дээдэ складта үдэр бүри 38 кубометр модо таллуулха нормоёо 60 кубометртэ хүрэтэр дүүргэнэ.

С. Тюлюкин.

Автомобилистнүүд түрүүлhээр

Октябриин hайндэрэй 42-дохи жэлэй ойн hайндэр хүрэтэр тоотойхон үдэр үлэбэ. Энэ hайндэрые ажалай амжалтаар угтаха гэhэн коллективүүд Тимлюгэй цементын заводто олон. Хоёр hараhаа дээшэ үргэлжэлжэ байhан мүрысөөндэ автотранспортна хоёрдохи конторын ашаа зөөдэг жолоошод түрүүлжэ ябана.

Тус конторынхид ашаа шэрэлгээр 3 кварталай даалгабариhаа гадуур 53 мянган тонно ашаа шэрэбэ. Тэрэнэйнь ехэнхи хуби— цемент, оронoймнай ехэ ехэ барилганuудта эльгээгдэhэн байна.

Мүнөө жолоошод октябрь hарынгаа түсэбые болзорhоонь урид дүүргэжэ, арадай ажахыда түсэбhөө гадуур үшөө ехэ ашаа шэрэхэ гэhэн зорилготойгоор ажаллана.

Ж. Гомбоев.

Кабанск.

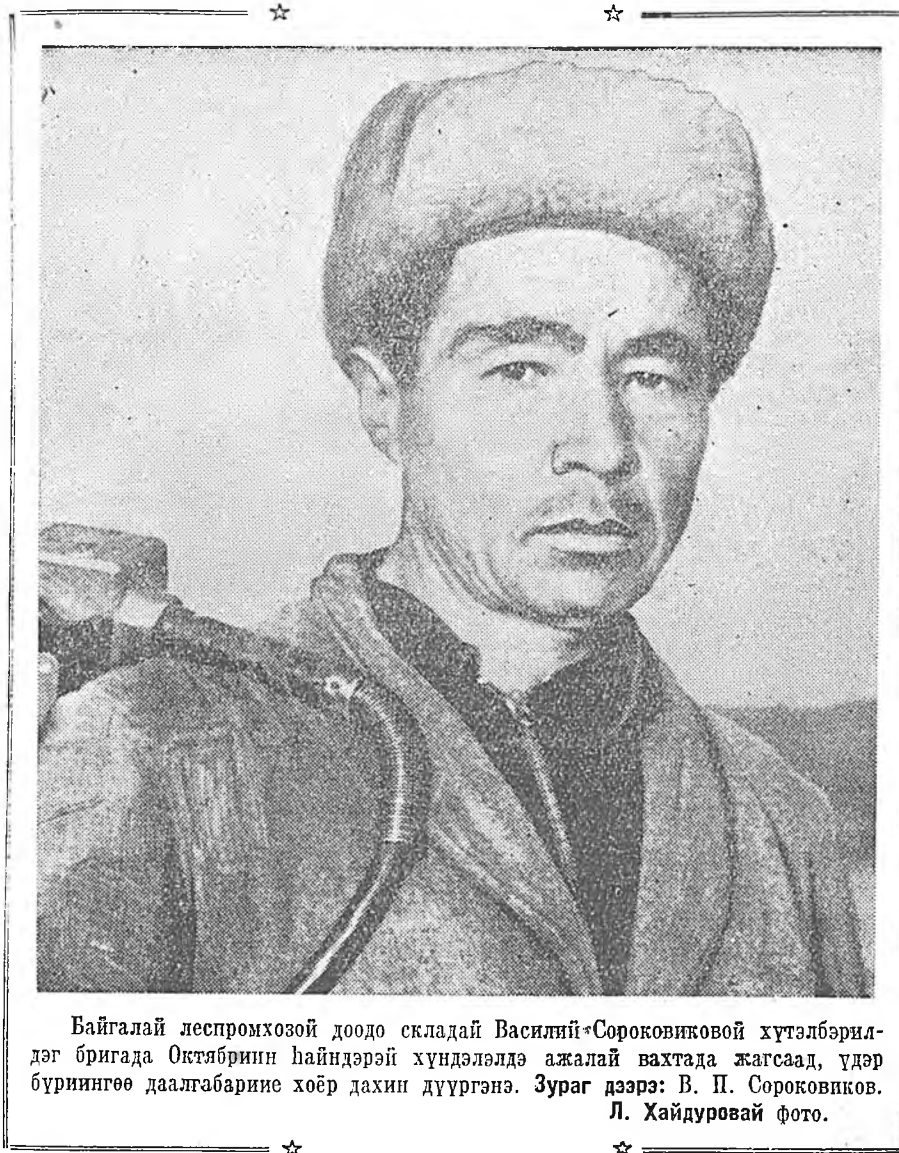

Байгалай леспромхозой доодо складай Василий Сороковиковой хүтэлбэрилдэг бригада Октябриин hайндэрэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаад, үдэр бүриингөө даалгабарие хоёр дахин дүүргэнэ. **Зураг дээрэ:** В. П. Сороковиков. **Л. Хайдуровай** фото.

Урдынгаа уялгые шэнэдхэнэ

Республикымнай промышленна предприятинуудта Агууехэ Октябриин hайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрhэн мүрысөөнэй далайса үдэрhөө үдэртэ үргэдэжэ байна. Энэ мүрысөөндэ оролсоhон Улан-Удын сэмбын фабрикын хүдэлмэришэд үйлэдбэри дээрээ шэнэ амжалта туйлана. hаяхан эндэ сентябрь hарын хүдэлмэриин дүнгөөр мүрысөөнэй шалгалта үнгэргэгдэбэ.

Аппаратно-нэхэлгын цех фабрика соогоо түрүүлhэн зандаа. Тус цехтэ мүнөө зургаадахяа предприятиин дамжуулгын Улаан туг барюулагдаба. Улаан тугай барюулагдаhанай hүүлээр цехынхид дээшэлүүлэгдэhэн шэнэ уялга абажа, долоон жэлэй түрүүшын жэлдэ валовой продукци гаргаха түсэбөө декабриин 11-дэ дүүргэхэ, дүрбэдэхи кварталда ажалай бүтээсые 8 процентээр дээшэлүүлхэ, жэлэй эсэс хүрэтэр түсэбhөө гадуур 65 мянган түхэригэй бүд гаргаха гэжэ шиидэбэ.

Нүхэр Курсиковай хүтэлбэрилдэг бригада коммунистическэ ажалай бригадын хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэхын түлөө ехэ оролдолго гаргажа байна. Мүнөө бригадын гэшүүд халаан бүриингөө даабарие 160 процент дүүргэхэ, hарадаа хоёр үдэр арьбалhан материалаараа ажаллаха гэжэ шиидэнхэй.

М. Семенникова.

hҮ, МЯХА ГҮРЭНДӨӨ ЕХЭЭР ХУДАЛДАНА

КПСС-эй Центральна Комитедэй 1958 оной декабрьда болоhон Пленумэй, партиин ээлжээтэбэшэ XXI съездын түүхэтэ тогтоолнуудые зүбшэн хэлсээд, долоон жэлэй түрүүшын жэлдэ ниитын адуу малай тоо толгой олошоруулха, hү, мяха абаха, гүрэндэ худалдаха талаар дээшэлүүлэгдэhэн социалистическэ уялгануудые абаhан колхозууд олон. Тэдэнэй тоодо Закаменай аймагай «Родина» колхоз (түрүүлэгшэнь С. Ц. Ринчинов, парторганизациинь секретарь Ш. Д. Балданов) ороно.

Эндэхи колхознигууд, малшад хэлэhэн үгээ хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө шударгы hайнаар ажаллаа. Байгша оной июнь hараhаа эхилжэ бүхы үнеэдээ үдэртөө 3 дахин hаажа эхилhэн байгаа. Тиихэдэ үдэрэйнь hаам 2 шахуу дахин дээшэлээ hэн.

Колхозой түрүү hаалишан Гунжит Цыденова нютагай үүлтэрэй үнеэдhээ үнгэрhэн 9 hара соо 1428 литр hү hаажа, энэ жэлдэ абаhан уялгаяа болзорhоонь урид дүүргэбэ. Тэрэ аймагай колхозуудай hаалишадай дунда дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ шалгаржа, нэгэдэхи hуури эзэлэнхэй. Прибайкалиин hаалишадай уряа бэшэг дэмжэжэ, Гунжит Цыденова жэлэй дүүрэтэр үнеэн бүриhөө 350—380 литр hү hаахаар шиидээд, ажалдаа hайн амжалтануудые туйлажа байна.

Байгша оной үнгэрhэн юhэн hарада колхоз дотор hү hаалга нёдондоной энэ үеынхиhээ 55093 литрээр дээшэлээ. Тиихэдэ үнеэн бүриhөө 70 гаран литрээр ехэ hүн hаагдаа.

Колхознигууд мүнөө жэл гүрэндөө 3330 центнер hү худалдаха гэжэ хараалhан байгаа. Октябриин 20-ной мэдээгээр тус колхоз гүрэндэ 3458 центнер hү худалдажа, абаhан уялгаяа болзорhоонь урид үлүүлэн дүүргэбэ. Гүрэндэ hү худалдалга үргэлжэлhөөр.

Тэрэшэлэн тус колхоз мяха абалгаяа урданайхида орходоо нилээдгүй дээшэлүүлбэ. Гүрэндэ 1110 центнер мяха худалдаха уялгатай аад, мүнөө 914 центнер худалдаад байна. Колхоз КПСС-эй Центральна Комитедэй ээлжээтэ Пленумэй нээгдэтэр гүрэндэ мяха худалдаха уялгаяа дүүргэхэ гэжэ шиидэнхэй.

Иигэжэ эндэхи колхознигууд түрэл партиингаа ЦК-гэй ээлжээтэ Пленумые, мүн Агууехэ Октябриин 42-дохи жэлэй ойн hайндэрые ажалай бэлэгээр угтахань.

Б. Ванчиков,
«Закаменская правда» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

СССР-эй Верховно Советэй гурбадахи сесси

СССР-эй Верховно Советэй табадахи зарлалай гурбадахи сесси хүдэлмэреэ Москвада үргэлжэлүүлжэ байна. Октябриин 29-нэй үглөөгүүр депутадууд палатануудай заседанинууд дээрэ СССР-эй 1960 оной Гүрэнэй бюджет, арадай ажахые хүгжөөхэ түсэб зүбшэн хэлсээ.

Долоон жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбүүдые бэелүүлхэ талаар совет арадай туйлаhан амжалтанууд тухай депутадууд хэлэhэн байна. Никита Сергеевич Хрущевой Америкын Холбоото Штадуудта айлшалхадаа уласхоорондын түгшүүритэ байдалые hуларуулха хэрэгтэ тэрэнэй оруулhан туйлай ехэ хубитые депутадууд тон ехэ hайшаалтайгаар угтаhан тухайгаа мэдүүлнэ. Манай ороной социалистическэ экономикые бүри саашадань хүгжөөхэ, ажалшадай ажабайдалые улам hайжаруулха зорилгонуудта бүрин харюусаха СССР-эй 1960 оной бюджет болон арадай ажахые хүгжөөхэ түсэбэй проектнүүдые нэгэн hаналаар hайшааха зуураа, депутадууд арга боломжонуудаа бүри дүүрэнээр ашаглаха дурадхалнуудые оруулна.

Октябриин 29-нэй үглөөнэй заседани

СОЮЗАЙ СОВЕДТЭ

Кремлиин Ехэ Ордон соо палатын түрүүлэгшын орлогшо депутат **Р. Курбановай** түрүүлэлгэ доро **Союзай Советэй** заседани 10 часта нээгдээ.

Депутат **А. А. Кокаревто** (Красноярска хизаар) үгэ үгтэнэ.

Шэнэ долоон жэлэй турша соо Красноярска хизаарта промышленна үйлэдбэри бүхы оронойхидо орходоо бүри хурдан түргэнөөр хүгжэхэ гэжэ тэрэ хэлэнэ. Эндэ промышленна продукци 3 дахин шахуу ехээр бүтээн гаргагдадаг болохо юм. Назаровска, Ирша-Бородинска тепловой электростанциин, Красноярска гидроэлектростанциин баригдажа байhантай дашарамдуулан, ойрын жэлнүүдтэ хизаарнай ороной зүүн зүгтэхи районуудай энергетическэ гол түб болохо юм. Мүн химическэ, машина бүтээлгын, алюминиин, ой модоной, модо болбосоруулгын, хүнгэн болон эдеэ хоолой промышленность ехээр хүгжэхэ байна. Ороной гурбадахи металлургическа базые түүхэй эдээр хангаха хэрэгтэ хизаарнай бүри ехэ үүргэ дүүргэдэг болохо.

Капитальна барилгын туйлай ехээр хэгдэхэ байhантай дашарамдуулан, хизаарта барилгын индустриие хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ шухала гэжэ депутат хэлэбэ.

Ороной зүүн зүгэй районуудта научна эмхи зургаануудые олон болгохо тушаа ехэ хүдэлмэриин ябуулагдажа байhанай удхашанар тухай депутат **Х. М. Абдуллаев** (Узбегэй ССР) хэлэнэ. Эндэ ядерна физикын институдай түрүүшын ээлжээн байгуулагдажа, тон нарин, орёо оньhон приборнууд, электронно аппаратура болон научна бусад түхеэрэлгэ ашаглагдажа эхилээ. Узбекистанда байгаалиин газай ехэ уурхай, үнгэтэ болон шухаг металлнуудай хэдэ хэдэн томо уурхайнууд нээгдээ. Конструкторнуудтай болон хүдэлмэришэдтэй хамта эрдэмтэд хлопок хуряаха шэнэ машинануудые байгуулаа, хлопчатнигай шэнэ сортнуудые бии болгоо. Узбекистанай эрдэмтэд фабрика болон заводуудтай, уурхайнууд болон колхозно үйлэдбэритэй нягта холбоотой байhанайнгаа ашаар иимэ амжалта туйлаа.

Депутат **А. П. Пчеляков** (Кировскэ область) үгынгөө ехэнхи хубиие ой модоной, модо болбосоруулдаг промышленностиин хүгжэлтэдэ зорюулаа. Ой модоной промышленность нэгэ бага гээгдэжэ байhанаа мүнөө түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэдэг болоо. Область дотор мүнөө жэлдэ модо бэлэдхэлгэ, шэрэлгэ 1957 онойхидо орходоо 2 миллион кубометрээр ехэ болохо байна. Модо бэлэдхэхэ хүдэлмэриие оньhожоруулhанай, модо бэлэдхэхэ хүдэлмэриие жэлэй дүрбэн сагта ябуулhанай ашаар, захиргаанай аппарадай үлүү шатануудые үгы хэhэнэй ашаар ой модоной промышленность hайнаар хүгжэлдэг болоо.

Модо таллуулха хүсэтэ трактор, машина, механизмуудые олоор бүтээдэг болохо тухай асуудал үгэ хэлэгшэ табина.

Областиин колхозуудай ажалай мүнгэн түлбэридэ оролгын дүй дүршэл тухай депутат Пчеляков саашань хөөрэнэ.

Область дотор социалистическэ мүрысөөнэй үргэн далайсатайгаар дэлгэрhэн тухай депутат **Ф. В. Казнов** (Калининска область) хэлэнэ. Предприятинууд дээрэ үйлэдбэриин хэдэн мянган түрүүшүүл урган гараа, тэдэнэй олонхинь областиин мэдээжэ бүд нэхэгшэ, Социалистическэ Ажалай Герой Валентина Гагановагай жэшээгээр түрүү зэргэдэ гаргахын тула гээгдэжэ ябаhан участогуудта хүдэлхэеэ ошоно.

Калининска область Россин Федераци дотор улhа ехээр үгэдэг область юм. Мүнөө жэлдэ колхозууд улhа ехээр ургуулжа, тэрэнээ сат соонь хуряагаа гэжэ депутат хэлэбэ. Гүрэндэ 1130 мянган пүүд hайн шанартай улhанай үрэhэн худалдагдаа.

«Красное Сормово» заводой токарь, депутат **А. М. Годяев** (Горьковско область) иигэжэ хэлээ: минии Москва мордохоёо байхадамни Сормовын хүдэлмэришэд, тэрэнэй үни удаанай ажалшад намда иигэжэ захяа hэн. Эб найрамдалай аша туhада эсэшэ сусашагүйгөөр, шэн габьяатайгаар ажаллаhанайнь түлөө, манай Эхэ ороной улам саашадаа hалбаран мандаха тухай hуларшагүй анхарал оролдолго гаргаhанайнь түлөө хүндэтэ Никита Сергеевич Хрущевто үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргөөрэйгты.

Уhан замаар хурдан түргэнөөр тамардаг шэнэ суднануудые барижа байhан Сормовын хүдэлмэришэдэй техническэ дэбжэлтэдэ горьтой хубитаяа оруулжа байhан тухай депутат хөөрэбэ.

Түрүүшүүлэй зэргэдэ гаргахын тула В. Гагановагай жэшээгээр олохон түрүү хүдэлмэришэд гээгдэжэ ябаhан бригаданuудта хүдэлхэеэ ошоно. Энэ хүдэлөөндэ бүхэли коллективүүд оролсонхой. Жэшээнь, Горьковско автозавод, фрезернэ станогуудые бүтээдэг завод, льнокомбинат гээгдэжэ ябаhан предприятинуудые шефтээ абана.

(*Түгэсхэлынь 2-дохи нюурта*)

СССР-эй Верховно Соведэй гурбадахи сесси

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта)

Советскэ эрдэмтэд, инженернүүд, хүдэлмэришэд научно-техническэ горьтойхон асуудалнуудые шиидхэжэ, шэнэ техникын орёо оньhон олон зүйлнүүдые байгуулаа гэжэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй научно-техническэ комитедэй түрүүлэгшэ **Ю. Е. Максарев** хэлэбэ.

Сессиин үзэмжэдэ табигдаhан 1960 ондо СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ түсэб соо шэнэ машина, материалнуудые байгуулха, түрүү технологическа онол арга нэбтэрүүлхэ, үйлэдбэриие оньhожоруулха, автомадаар зэбсэглэхэ болон научно-шэнжэлхы, конструкторнуудай туршалгын хүдэлмэри ябуулха талаар даабаринууд оруулагданхай гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэнэ.

Депутат **А. Н. Лякинада** (Рязаниин область) үгэ үгтэнэ. Рязаниин эхэнэрнүүдэй ажалай болон политическэ түйлай ехэ эдэбхи тухай, нүхэр Н. С. Хрущевтой хүдөөгэй эмэгтэй ажалшадай делегациин уулзаhан сэдьхэл хүдэлгэмэ уулзалга тухай тэрэ хөөрэбэ.

Ороной 1960 оной бюджет болон арадай ажахые хүгжөөхэ түсэб баталха гэhэн дурадхал депутат Лякина оруулна.

1960 ондо бэелүүлэгдэхэ түсэбэй проектын гол удхань хадаа ороной арадай ажахын бүхы hалбаринуудые таhалгаряагүйгөөр, хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ ябадал мүн гэжэ депутат **А. Н. Тихонов** (Днепропетровско область) өөрынгөө хэлэhэн үгэ соо онсолон тэмдэглээ. Энэ хадаа Днепропетровско экономическа районой жэшээ дээрэhээ харагдана. Мүнөө жэлэйхитэй сасуулхада ерэхэ жэлдэ шэрэм, булад хайлуулга, прокат үйлэдбэрилгэ нилээдгүй ехэ болохо байна.

Союзай Соведэй үглөөнэй заседани дээрэ депутадууд **И. П. Воловченко** (Липецкэ область), **В. Т. Забалуев** (Новосибирскэ область), **С. К. Тока** (Тувиин автономно область) мүн лэ үгэ хэлээ.

НАЦИОНАЛЬНОСТЬНУУДАЙ СОВЕДТЭ

Национальностьнуудай Соведэй октябриин 29-дэ болоhон үглөөнэй заседани Кремлиин театрын байшан соо үнгэржэ, тэндэ Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо депутат **Т. Я. Киселев** түрүүлэгшээр hууба. Тэрэ депутат **С. Г. Ханиповта** (Татарай АССР) үгэ үгэбэ.

«Активист» гэжэ хүдөө ажахын артелиин түрүүлэгшэ нүхэр Ханипов артелиингээ хүгжэлтэ тухай хөөрэhэнэйнгөө hүүлээр, республикын колхозууд шэнэ дэбжэлтэ туйлажа, долоон жэлэй даабаринуудые болзорhоонь урид дүүргэхэ гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

Колхоз, совхозууд техникээр hайнаар хангагданхай, зүгөөр запасной частьнууд үшөөл дуталдадаг байhаар гэжэ үгэ хэлэгшэ саашань тэмдэглэнэ. Запасной частьнуудые бүри ехээр бүтээдэг болохо тухай Национальностьнуудай Соведэй экономическа комиссиин дурадхалые тэрэ дэмжэhэн байна.

Трибунада депутат **И. С. Беляев** (Карелиин АССР) гарана. Карелиин АССР капитальна барилгада жэл бүри миллиард үлүүтэй түхэриг гаргашалдаг гэжэ тэрэ хэлэбэ. Республика дотор Баруун-Карелиин түмэр харгы баригдажа, Онежскэ завод үргэдхэгдэжэ байна.

Республикын газар дээрэ картон хэдэг комбинат, целлюлозно комбинат бариха тухай асуудал депутат табиба.

Национальностьнуудай Соведэй бюджетнэ болон экономическа комиссинуудай заhабаринуудтайгаар 1960 оной Гүрэнэй бюджет арадай ажахын түсэб баталха тухай дурадхалые нүхэр Беляев дэмжэбэ.

Ташкентын бүд нэхэдэг комбинадай мастер депутат **Н. А. Игнатов** (Узбегэй ССР) үгэ абана. Республика дотор нэхэн гаргагдадаг бүхы бүдэй зүйлэй 80 шахуу процентыень мүнөө манай комбинат нэхэн гаргадаг гэжэ тэрэ хөөрэбэ. 1965 оной эсэс хүрэтэр жэл бүри 225 миллион метр бүд гаргадаг болохын түлөө предприятиин коллектив тэмсэнэ. Комбинат дээрэ автомат хэрэглэхэ, ажалаа оньhожоруулха ехэ хүдэлмэри хэгдэнхэй.

Бүд нэхэдэг предприятинуудай хуушарhан түхеэрэлгые шэнэдхэхын тулада хэрэгтэй машина болон станогуудай детальнуудые машина бүтээдэг заводуудта бүтээн гаргалгые эмхидхэхэ дурадхал депутат Игнатов оруулаа.

— Манай республика адуу малай тоо толгой нилээд олошоруулха, мал ажалай ашаг шэмэ ехээр абадаг болохо талаар горьтой арга боломжотой,— гэжэ депутат **Э. А. Сангаев** (Хальмагай АССР) мэдүүлбэ. Зүгөөр уhанай дуталдадаг дээрэhээ эдэ арга боломжонуудаа дүүрэнээр хэрэглэжэ шаданагүйбди. Республика дотор уhанай ажахын капитальна түхеэрэлгэнүүдые бариха шухала. Ерэхэ жэлэй түсэб дотор Сарпинска уhалууриин системын барилгые дүүргэхэ, Кума-Манычска уhалууриин системын барилгые түргэдхэхэ ябадал хараалхые депутат дурадхаhан байна.

СССР-эй 1960 оной Гүрэнэй бюджедэй, арадай ажахые хүгжөөхэ түсэбэй проектнүүдые зүбшэн хэлсэлгэдэ Национальностьнуудай Соведэй үглөөнэй заседани дээрэ депутадууд **Ж. Б. Ванкеев** (Бурядай АССР), **И. П. Астайкин** (Мордовиин АССР) **М. Г. Чиковани** (Абхазиин АССР), **В. С. Бойчук** (Украинын ССР), **Д. М. Мамуладзе** (Аджариин АССР), **П. Сентов** (Кара-Калпакиин АССР), **В. И. Поздеев** (Удмуртиин АССР), **Н. В. Шерстнев** (Коми АССР), **В. В. Митюшкин** (Яхадай АССР) мүн лэ үгэ хэлэhэн байна.

Октябриин 29-нэй үдэшын заседани

НАЦИОНАЛЬНОСТЬНУУДАЙ СОВЕДТЭ

Национальностьнуудай Соведэй октябриин 29-нэй үдэшын заседани Кремлиин Ехэ ордон соо Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо депутат **И. А. Каировай** түрүүлэлгэ доро болоо.

Депутат **О. А. Чахкиевта** (Чечено-Ингушетиин АССР) үгэ үгтэнэ. Тэрэ хадаа Чечено-Ингушетиин экономико болон культурын хүгжэлтэ тухай хөөрэhэн байна. Промышленна үйлэдбэриин хэмжээгээр долоон жэлэй түсэбые нэгэ жэл урид дүүргэхын түлөө мүрысөөндэ ажалшад ехэ эдэбхитэйгээр оролсонхой. Нефть малтан абалга ехэ болоо. Продукци бүхы дээрэнь бүтээн гаргаха юhэ hарынгаа түсэб промышленностьмнай сентябриин 21-дэ дүүргээ. Республика дотор шэнэ предприятинууд баригдажа байна. Энээнтэй дашарамдуулан, түхеэрэлгэнүүдые эльгээжэ байха уялгаяа дүүргэдэггүй хэдэ хэдэн совнархозуудые депутат Чахкиев шүүмжэлhэн байна.

Энергетикые хүгжөөхэ асуудалнуудта Электростанцинуудай барилгын министр **И. Т. Новиков** хэлэhэн үгэеэ зорюулhан байна. Долоон жэлэй түсэбэй ёhоор, ороной Зүүн зүгэй районуудта, Дунда Азиин республикануудта электроэнерги үйлэдбэрилгэ бүри хурдан түргэнөөр хүгжөөгдэхэ юм гэжэ тэрэ хэлээ.

Чувашиин промышленность орондоо хэдэн миллиард түхэригэй промышленна продукци үгэдэг юм гэжэ депутат **М. С. Степанов** (Чувашиин АССР) хэлэнэ. Республика дотор промышленна шэнэ шэнэ предприятинууд, байрын гэрнүүд, культурна болон эмнэлгын эмхи зургаанууд олоор баригдажа байнхай. Хүдөө ажахымнай мал ажалай ашаг шэмэ, техническэ ургамалнуудые улам ехээр абаха мэргэжэлтэй болохо юм.

Центросоюзай правлениин Түрүүлэгшэ **А. П. Климовтэ** үгэ үгтэнэ. Тэрэ хадаа хүдөө нютагуудта худалдаа наймаанай хурдан түргэнөөр хүгжэжэ байhан тухай хэлээ. Энэ ушар арад зоной материальна ажабайдалай таhалгаряагүйгөөр hайжаржа байhаниие эли тодоор гэршэлжэ үгэнэ.

Национальностьнуудай Соведэй үдэшын заседани дээрэ депутат **К. К. Тарчоков** (Кабардино-Балкариин АССР), СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй химиин талаар Гүрэнэй комитедэй Түрүүлэгшэ депутат **В. С. Федоров** мүн лэ үгэ хэлээ.

СОЮЗАЙ СОВЕДТЭ

Кремлиин театрын байшан соо Союзай Соведэй октябриин 29-нэй үдэшын заседани Союзай Соведэй Түрүүлэгшэ депутат **П. П. Лобановай** түрүүлэлгэ доро болоо.

СССР-эй Хэлхеэ холбооной министр, депутат **Н. Д. Псурцев** түрүүлэн үгэ хэлээ. СССР дотор почтын, телефоной болон телеграфай хэлхеэ холбоо хүгжөөхэ асуудалнууд тушаа тэрэ дэлгэрэнгыгээр хэлэhэн байна. Советскэ Союзда 71 телевизионно центр хүдэлдэг, тиихэдэ жэлэй эсэс хүрэтэр тэдэнэй тоо үшөө 13 нимэ центрээр олошорхо байна. Телевидениин программые 75 миллион хүн хараха аргатай болохо.

Алтайн тракторна заводой хүдэлмэришэн, депутат **А. В. Киселева** үгэ хэлэбэ. Энэ жэлэй эхинhээ хойшо Рубцовск городой предприятинууд хүдөө ажахы болон ой модоной промышленностьда эльгээгдэхэ тракторнуудые түсэбhөө гадуур бүтээн гаргаhан, хэдэн мянгаад генераторнууд болон бусад олон машинануудые бүтээн гаргаhан байна.

Сталинска областиин ажалшад долоон жэлэй түрүүшын жэлые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна гэжэ депутат **И. П. Казанец** (Украинын ССР) хэлээ. Энэ жэлэй юhэ hарын турша соо тэдэнэр хэдэн зуугаад миллион түхэригэй продукци түсэбhөө гадуур бүтээн гаргаhан байна. Хүдэлмэриин үдэр хороохо, салин хүлhые гуримшуулха талаар парти, правительствын абаhан хэмжээ ябуулганууд түсэбэй амжалтатайгаар дүүргэлгэдэ туйлай ехэ нүлөө үзүүлhэн байна.

Палатын заседани дээрэ депутадууд **А. В. Басов** (Ростовой область), **А. Н. Задемидко** (Кемеровскэ область), **И. М. Кратенко** (Тульска область) мүн лэ үгэ хэлэhэн байна.

(ТАСС).

МОСКВА. СССР-эй Верховно Соведэй III сесси. Союзай Соведэй, Национальностьнуудай Соведэй хамтын заседани Кремлиин Ехэ ордон соо октябриин 27-до боложо байна.

ТАСС-эй фотохронико.

ПОЛИТИЧЕСКЭ ГЭГЭЭРЭЛЭЙ КАБИНЕТ

Уран гоёор зураглан харуулhан уряа лозунгнуудые, диаграммануудые ханаарнь хадаатай политическэ гэгээрэлэй кабинет. Энэ кабинедэй эзэн—нэгэ эхэнэр ехэ хампагүй янзатай хүдэлжэ байна.

«Байза, hайнаар лэ бэлэдхэжэ үнгэргөө hаа, аша үрэтэй байхал hэн ха» гэжэ тэрэ толгой соогоо бодомжолhон янзатай журнал, газетэнүүдые ирасагаана. Тиимэ залуу бэшэшье hаа, сусаршагүй эрмэлзэлгэтэй, толгой соогоо хододоо болохотой үүсхэл болбосоруулжа ябадаг энэ эхэнэр научно-үйлэдбэриин ээлжээтэ конференцидэ бэлэдхэжэ hуугаа бэлэй. Конференциин үзэхэ, зүбшэхэ асуудалынь тон шухала. Лекци, элидхэл хэжэ, тиимэ байха ёhотой гэжэ хүнүүдые hургаhан шэнги болонхаар, нэгэ ажахын жэшээ дээрэhээ тоб байса хэлэжэ үгэбэл, ойлгосотой, туhатайшье байхал hэн гэжэ аймагай эдэбхитэд зүбшэhэн байгаа.

Аймагай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй hуралсал болохо научно-үйлэдбэриин конференци эхилбэ. Колхозой ажахын шухала асуудал болохшо—ажалай түлбэри тухай энээн дээрээ дэлгэрэнгыгээр хөөрэлдэбэ, зүбшэбэ. Кударынхид колхоздо мүнгэн түлбэри бии болгохо тушаа али али тээhээнь хэлсээ.

Тэндэ хэдэн элидхэл хэгдэhэн юм. Гадна нэгэ түлөөлэгшээ ондоо область эльгээжэ, мүнгэн түлбэридэ ороhон колхозой дүй дүршэл hайса хаража, шэнжэлжэ үзөөд, тэрээн тухай тодорхойгоор хөөрэжэ үгөө hэн. Колхозой ажахын хүгжэлтынгөө шэнэ шатада ороод байхада ажалта үдэр хуушараа гэлсэhэн байгаа. Колхозникуудай ажалые мүнгөөр түлэхэ гээшэ колхозой үйлэдбэриие урагшань дабшуулха шухала нүхэсэл мүн. Хүдөө ажахын экономикые иигэжэ бүхы талаhаань шэнжэлэн хаража үзөөд, Алтайн колхозникууд энэ шэнэ юумэ туршажа үзэхөөр шиидэhэн юм.

Тэрэ гэhэнhээ хойшо жэлhээ үлүү саг үнгэрбэ. Кударын аймагай бүхы колхозууд булта мүнгэн түлбэридэ оронхой, ниитынгээ ажахые амжалтатайгаар хүгжөөжэ байдаг. Энэ хэмжээнэй hайн байhаниие эндэхи колхозуудай ажал хүдэлмэри баталан харуулна. Тэдэниие тоолоодшье яахаб.

Энэ аймагта ходо боложо байдаг научно-үйлэдбэриин конференци гэхэ гү, али экономическа hургуулиин хэшээл үнгэргэхэ хэрэгтэ райкомой политическэ гэгээрэлэй кабинет, тэрээниие даагша нүхэр И. В. Полякова ехэ бэлэдхэл хэдэг, энээндээ эдэбхитэдые хабаадуулдаг гуримтай. Хүдөө ажахын экономикын гол шухала асуудалаар нимэ конференци үнгэргэхэhөө гадна, мүн бэшэшье асуудалнуудаар, жэшээнь, марксизм-ленинизмын surталай зарим темэнүүдээр теоретическэ конференци хэдэг байха.

Энээнhээ гадна коммунистнуудай hуралсалые мүн лэ ондоогоор эмхидхэдэг даа.

— Алдарта Коммунистическэ партиингаа түүхые шудалхадаа гансахан лэ ном соо хэлэhые жэлдээд байха аргагүйбди. А байдалтаяа холбоотойгоор hур зэргэтэйбди,—гээд нүхэр Поля пропагандистнараа hургадаг. П тиин райкомой политическэ гээрэлэй кабинет коммунис дай hуралсалые ажабайда холбохо гэhэн хооhон үгэ т даггүй, харин бодото туhала үзүүлдэг заншалтай. Үнгэр жэлдэ Куйбышевай нэрэмжэтэ хоздо партиин түүхэ шуда кружок хүдэлөө. Мүн бэшэ кружогуудта В. И. Ленинэй за зохёолнуудые, теориин асуудал дые шудалдаг байгаа юм. Энэ хозой кружогто «Совет засаг ээлжээтэ зорилгонууд» гэhэн В. Ленинэй зохёолоор хэшээл лоо hэн. Энэ гайхамшагта зохёо гол удхые пропагандистын хөө жэ үгэhэнэй удаа колхозой тү лэгшэ ажалай бүтээсэ дээшэлүү тушаа богонёор элидхэл хэжэ, лээрнь энээн тушаа ехэ хөөрэлд болоо бэлэй.

Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ рэгтэ энэ колхозойхид ехэ hа табидаг байха, энэ талаар гор амжалта туйлаhаншье байха. М таряан ажалай хүндэ хүдэлмэр оньhожоруулхын тулада эндэ юумэн хэгдэжэ байнхай. Ор таряа ургуулан абаха хүдэлм оньhожоруулhанай ашаар та ажалай гаргаша хоёр дахин ша хороогдоо.

Коммунистнуудай hуралса соёл сурталай хүдэлмэрие бо байдалтай холбожо шадаhана аша үрэ нигэжэ тобойсо харагд бшуу. Энээндэ нүхэр Поляков эдэбхи үүргэ ехэ байха.

Энэ райкомой политическэ гэ рэлэй кабинет пропагандистнар ехэ хүдэлмэри ябуулдаг. Эндэ х дохи жэлээ хүдэлжэ байгаа про гандистнарай саг үргэлжын hур ли бусадта жэшээ боломоор.

Пропагандистнарай политиче эрдэм дээшэлүүлхэ, дүршэл ш бариинь мэргэжүүлхын тулаа hургуули ехэ юумэ хэдэг. М сизм-ленинизмын теориин, мүн циализмhаа коммунизмда оро байгаа үеын гол шухала асууд нуудаар пропагандистнарта зааб ри үгэхэhөө гадна, хэшээл үнгэр хэ тушаа зүбшэл заабари үг байна. Эдэ бүгэдын ашаар парт на hуралсалай шэнэ жэл эмхи гээр эхилбэ.

Тушаалта ажалhаа гадна, Полякова лекционно пропаг хүтэлбэрилдэг, олониитын ду ойлгууламжын хүдэлмэри эмхид хэ хэрэгтэ туhалдаг юм.

Партиин райкомой политиче гэгээрэлэй кабинедэй зүгhөө яб лаг бүхы хүдэлмэри тоолохо б hаа, олон байха. Соёл сурта ямаршье хүдэлмэри нигэжэ оро сотойгоор ябуулаа хада аша ехэтэй байдаг ха юм.

Д. Жугдуров

Түрүүшын хэшээлнүүд

Мүнөө жэлдэ Хориин аймагай колхозууд болон совхозой, леспромхозуудай, эмхи зургаануудай партийна организацинуудта 800 гаран хүн hураха юм. Энэ жэлдэ партийна hуралсалай кружогууд болон семинарнуудые байгуулхадаа Коммунистическэ партиин түүхэ шудалха хэрэгтэ, экономическа hуралсалда ехэ анхарал табигдана.

hуралсалай шэнэ жэлдэ КПСС-эй түүхэ шудалха 25 кружок, семинарнууд, хүдөө ажахы болон промышленностиин, худалдаа наймаанай экономико шудалха 14 кружок, семинарнууд, 10 политhургуули болон бусад эмхидхэгдэнхэй. Аймаг дотор хамта дээрээ 53 кружок, семинарнууд хүдэлжэ эхилбэ.

Энэ жэлдэ партийна hуралсалые hайнаар ябуулха зорилготойгоор эрдэм бэлэдхэл ехэтэй хүнүүд пропагандистнуудаар томилогдоо юм. Жэшээнь, «Авангард» колхозой партийна организациин дэргэдэхи кружогой пропагандистаар нүхэр Ц. С. Сультимов 12 жэлэй турша соо хүдэлжэ байна. Иимэ пропагандистнууд аймаг дотор олон.

Партиин ЦК-гэй заабариин ёhоор, КПСС-эй түүхэ шудалхадаа манай аймагай коммунистнууд Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай урда тээхи үеhөө эхилээд, хойшонхи үеын түүхэ шудалха хэрэгтэ ехэ анхаралаа табина. Иимэ кружогуудай түрүүшын хэшээл үнгэргэгдөө.

hуралсалай энэ жэлдэ бэеэ даагаад марксистско-ленинскэ сурталшудалха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулагдана. Партиин райкомой политическэ гэгээрэлэй кабинет бэеэ даагаад hурагшадта КПСС-эй түүхээр, промышленность, хүдөө ажахын экономикоор лекцинүүдые бэлэдхэжэ уншуулха юм.

Манай аймагта партийна hуралсалай шэнэ жэл октябриин 15-да эхилээ. «Дружба», Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудта, Хориин дунда hургуулида болон бэшэ эмхи зургаануудай партийна организацинуудта түрүүшын хэшээл эмхитэйгээр үнгэргэгдөө. Саашадаа hуралсалые эмхитэйгээр ябуулхын тулада партиин райкомой политическэ гэгээрэлэй кабинет бүхы хэмжээ абажа байха.

Б. Жаргалон,
КПСС-эй Хориин райкомой политическэ гэгээрэлэй кабинедые даагша.

Социалистическэ уялгануудай дүүргэлтые шалганабди

Уялгаяа бэелүүлхые оролдоногүй

Түүхэтэ долоон жэлэй түрүүшын жэлэй түсэб болзорhоонь уридшалан дүүргэхэ мүрысөөн республикымнай хото, хүдөө нютагуудаар үдэр хоногой үнгэрхэ бүри улам эршэдэн үргэдэнэ. Олон колхоз, совхозууд юhэ hарынгаа түсэб үлүүлэн дүүргээд, ноябрь—декабрьда зарлагдаха КПСС-эй ЦК-гэй Пленумые ажалай ехэ бэлэгтэйгээр угтахаяа эдэбхи үүсхэлтэйгээр хүдэлжэ байна.

Харин Хэжэнгын аймагай «Эрдэм» колхозой гэшүүд энэ жэлдэ ниитынгээ ажахые хүгжөөхын зорилгоор горьтой уялга абаhан аад, тэрэнээ бэелүүлхын тула бийратай юумэ хээгүй байшоо.

Тус колхоз юhэ hарын туршада малай тоо толгой олошоруулха уялгаяа адуу моридhоо бэшээр дүүргээгүй. Элдэб түрэлэй мал ороондо оруулха, үрэжүүлхэ хүдэлмэриин хангалтагүйгөөр ябуулагдаhанhaa, мүн түл түрэhэнэй гарзалhанhaa шалтагаалжа, 100 эхэ мал бүриhөө 60 тугал, 66 хурьган түлжүүлэгдэhэн байна. Хонидой тоо олошоруулха түсэб хоёр мянгаад толгойгоор дутана.

Малай ашаг шэмэ абаха талаар бүришье муу. hү hааха даабари hаял хахадhаа үлүүлжэ ябана. Үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 900 халта гаран литр hүн hаагдаа. Мяха, тэрэ тоодо гахайн мяха абаха уялгань үшөө хахадлаашьегүй. Тодорхойлон хэлэхэдэ, нёдондо жэлэйхиhээ 240 центнер мяхан бага абтаа гээшэ. Ноохо абаха даабаряа 70 процент хүргөө гэхэ гү, али хониин бүхэнhөө оройдоол 1,84 килограмм ноохон хайшалагдаа. Тахяагай үндэгэ абаха уялгынгаа арай гэжэ арбанай нэгэ хубиие бэелүүлээ нэрэтэй.

Хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ худалдаха уялгань мяха, hү, ноохо, үндэгөөр мүн лэ дүүргэгдэбэгүй. Мүнөө жэл хамтадаа 1730 центнер мяха тушааха уялгатай аад, тэрэнээ хахадтаншье хүргөөгүй байха юм.

—Мяхаар уялгаяа дүүргэжэ шадахагүймнай. Түсэбөөр хараалагдаhан 1368 центнерээ хүсөөбэл hайн байгаа,—гэжэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд мэдүүлнэ.

Ниитын малай эдихэ бүдүүн, шэмэтэ тэжээл багаар бэлдэгдэнхэй. Үнеэн бүридэ оройдоол дүрбэн тонно силос дарагдаhан байна.

Аймаг соогоо дунда хэмжээндэ ябаhан энэ колхоз яагаад нимэ гээгдэлдэ ороо6 гэжэ асуухаар. Энээн тушаа колхозой хүтэлбэрилэгшэдтэй хөөрэлдэхэдэ, нёдондо ган гасуур, хатуу жэл боложо, мал ехээр туража ондо ороhон юм. Тэрээнhээ мал тэнхэжэ ядашоо. Аяар миллионhоо үлүү түхэригэй тэжээл худалдажа абтаа hэн гэхэ зэргээр шалтаг баридаг. Үнэндөө колхозой правлени (түрүүлэгшэ нүхэр Раднаев), партийна эхин организаци (секретарь нүхэр Бадмаев) абаhан уялгаяа бодотоор бэелүүлхын тула эмхидхэлэй, ойлгууламжын хүдэлмэри колхозникуудай дунда хангалтагүйгөөр ябуулна. Фермэ, гүүртэ, отарын хүдэлмэрилэгшэдэй ажалай дүн түргэ-түргэн согсолон гаргажа, дутуу дундануудыень усадхажа байха, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, түрүүшүүлэй дүй дүршэл нэбтэрүүлхэ тушаа өөдтэй юумэн хэгдэнэгүй.

Республика соогоо алдаршаhан Бахлайтын фермын (даагшань нүхэр Рабданов) ажал хүдэлмэри дээрэ хэлэгдэhэниие баримталан харуулхаар. Эндэ hүүлэй үедэ hү hаали горьтойгоор доошолоо. Тэндэхи hаалишан бүхэн октябриин 1-нэйхидэ орходоо мүнөө 16—20 литрээр бага hү hаана. Ондоогоор хэлэхэдэ, сүүдхэдээ фермэдэ 240-өөд литрээр бага hүн абтадаг болонхой. Эндэхи hаалишан бүхэн үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 1500 литр hү hааха уялгатай аад, hаял 900-гаад болгожо байна.

Ямар ушарhaa эндэ hү hаалга доошоо орожо байнаб? Энээниие тайлбарилхада нимэ. Үшөө колхозой үбhэндэ орохоhоо эхилээд, hүнэй түлөө тэмсэл hуларшоо hэн. Үнеэдые үдэртөө 3 дахин hа болюулагдаhaap 2 hapa хахад лобо. Хүйтэн үбэлэй тулажа ер үнеэдтэ силос, турнепсhээ бэш жээл үгтөөгүй байгаа. Бүлеэн үнеэдтээ уулгахаhаа байтагай тэн уhаар хүсэд хангажа шад гүй. Худагынь заhагдаагүй аа рим үдэр малынь уhагүй үлэшэ

hаалишадай ажалай дүн үн согсологдоногүй. Хүн бүхэнэй гаяа ямараар бэелүүлжэ б ниие хүтэлбэрилэгшэд hонирхо Саашадаа тэдэнэй ямар юумэ байhыень тодорхойлжо үгэ Фермын зоотехник нүхэр Ха рова hү hаали дээшэлүүлхэ оролдоногүй. Үнгэржэ ерэхэдээ мэдээ хэды үнеэтэйгээ, хэды hаалгадагые мэдэнэгүй бшуу.

hү hаалиин Гангын болон гүүртэнүүд мүн лэ нимэрхүү далтай.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэ hаалгын ехээр доошолжо байhа мэдэбэшье, бодото хэмжээ гүй. Зүгөөр hүнэй түлөө ё тэмсээд байбал, колхоз абаhа гаяа жэлэй эсэслэтэр дүүргэ гатай.

Буруу, тугалнуудые зүбөөр жа, түлжүүлхэ тухай КПСС- комой, республикын Министр Соведэй тогтоол бэелүүлхэ энэ колхоздо бодото хүдэ эхилээдүй шахуу. 426 хашара руу шахан түлжүүлгэдэ аад, тэдэнээ hаял бүридхэжэ, нэжэ байна.

Эндэ хэлэгдэhэн барим дээрэhээ харахада, колхозой лени, партийна эхин орган дээшэлүүлэгдэhэн уялга аб хёод, тэрээнээ бэелүүлхын шангаар тэмсэнэгүй. Үлэhэн hарын туршадашье бүхы ар ломжоёо хэрэглэжэ, ажалай тэды амжалта туйлажа боло гаа. Теэд тиимэшье хүд ябуулагданагүй гэхээр.

Партиин Хэжэнгын айком, гүйсэдком тус колхозой ажа дэлмэри наринаар хаража зохихо хэмжээ абахаар боло

Д. Чимит

НИИТЫН ЭДЕЭ ХООЛ ҺАЙЖАРУУЛХА

...мканай ниитын эдеэ хоолой ...иятинуудай хүдэлмэри шал... үзэхэдэ, энэ жэлдэ тэ... хүдэлмэриие һайжаруулха ...арим тэды юумэ хэгдээ гэжэ ...эхээр.

...ай, түб тосхондо, мүн ху...агуудаар 2 чайна, 4 столо...эрилнэ. Тэндэ олон янзын, ...нэ сэн багатай эдеэн бэ...г, эдеэлхэеэ ерэгшэдые ...нь культурнаар хангабайнхай. Курумканай ...шань А. Колмакова), ...олово (сельпогой тү... Гармаев) энээн ту... саг үргэлжэ гарга...ын, хүнэй дураараа ... блюдануудые бэлэд... Тэрэнэйнь үнэ сэн 1958 обол 8—10 процентээр

...лэн аймагай центрын, хү...гагуудай киоск, магазинууд ...олой зүйлнүүдые урда жэ...ээ элбэгээр худалдадаг бо...удалдаа наймаанай пред...иннуудта хүдэлмэрилэгшэдые ... олохо, тэдэниие хүмүүжүүл...ргаха хүдэлмэри муу бэшээр ...анхай.

...этэй хамта, ниитын эдеэ хоол ...хэхэ талаар аймагай ху...аа наймаанай предприятинуу... хүдэлмэридэ олон дутагдал... бии байна. Зарим газарта ...ын эдеэ хоол муугаар эмхид...нэ. Курумканай түб тосхондо... «...акусочная», Могойтын, Дэрээ...оловонуудта ехэнхидээ амта...р нэгэ янзын эдеэ хоол буй...гдаһан байдаг.

...умкан тосхондо эдеэ хоолой ...үдые наймаалдаг 2 магазин, ...к бии. Тэндэнь сагаан эдеэ...йл наймаанда хомор байдаг. ...ол түлэб мал ажал эрхилдэг ...а сагаан эдеэн хомор болоо ...хэлэхын аргагүй. Гансал эн... ...удалдаа наймаанай органи...удай хүтэлбэрилэгшэдэй ...требсоюзай правлениин тү...шэ М. Сосновский, заготкон... директор Б. Очиров) ажал... үдэр бүриин хэрэгсэлые ... асуудалда албан хойро...ндаһан, мал ажалай про...огородой эдеэ бэлэдхэхэ ту...олдолго гаргаагүй дээрэһээ ... Тэдэнэр хүдөө ажахын про...дые колхозуудһаа, колхоз...аа комиссионно ёһоор ху...далдан абажа, наймаанда гарганагүй, харин ганса дээрэһээ «лимит», «наряд» гэхэ мэтые хүлеэгээд һууһаар.

Тиихэдэ, аймаг дотор үхибүүдэй сад, ясли, интернат-һургуули, больница болон санатори гэхэ мэтэ олон. Теэд эдэнэршье эдеэ хоолой элдэб зүйлнүүдээр хүсэд хангагданагүй.

— Һү, тоһон дуталдана. Худалдаа наймаанай организацинууд эдэ продуктнуудаар ажалшадые хангаха энээн тушаа оролдоногүй,—гээд дээрэ дурсагдаһан эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд мэдүүлнэ.

Курумканда ганса мяхан, сагаан эдеэн хомор бэшэ, мүн огородой эдеэн баһал дуталдана. Эдеэ хоолой магазинуудта һонгино, хартаабха, бусад овощь намарһаа хойшо худалдаанда гаргагданагүй, хаа яа капуста гаргабашье, тэрэнь тэрэ гэһээр дууһашадаг. Тиихэдэ дабһалһан загаһан магазинда ехэ хомор.

Ниитын эдеэ хоол эмхидхэхэ талаар бии байһан ехэ дутагдалнууд гансал тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэдһөө дулдыдана гэжэ хэлэхын аргагүй. Худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ партийна, советскэ организацинууд саг үргэлжэ туһалжа, ажалынь хинан шалгажа байха зэргэтэй. Теэд тиимэ туһаламжа, хиналта нютагай Советүүдэй, партийна эхин организацинуудай зүгһөө тон хангалтагүй байна. Тэрэшэлэн партиин айком, аймгүйсэдком энэ асуудал халирхайгаар шиидхэнэ. Худалдаа наймаанай организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй тоосоое саг үргэлжэ шагнажа, бодотоор туһалха ушар үзэгдэнэгүй.

Ниитын эдеэ хоол һайжаруулха, ажалшадые сагаан эдеэгээр, овощь болон загаһанай зүйлөөр дүүрэн хангаха арга боломжо аймаг дотор яһала бии. Эдэ арга боломжонуудаа хүсэдөөр хэрэглэхэ, ажалшадай эрилтые дүүрэн хангаха гээшэ аймагай худалдаа наймаанай организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй шухала зорилго болоно.

Б. Дармаев,
«Правда Курумкана» газетын хүдэлмэрилэгшэ,
Р. Тэлин,
селькор,
О. Раднаев,
манай корр.

Эдын комбинадай Холтосон руднигта Даша Дамдинов забойщигоор үнинэй хүдэлдэг юм. Оролдосотой ажалаараа тэрэ эрхим хүнүүдэй нэгэн болонхой.
Зураг дээрэ: Даша Дамдинов.
А. Бадаевай фото.

Барилгашадай эршэтэ ажал

«Коммунизм» колхозой (Хэжэнгэ) барилгашад ниитынгээ малые дулаан байраар хангахын түлөө ехээр оролдоно. Эдэнэрэй хүсөөр үүлтэртэ малай гүүртын дэргэдэ 120 толгой үнеэдэй типовой нэгэ байра, мүн тугалай байра баригдажа ашаглалгада үгтэбэ. Бригадын дархашуул Д. Базаров, Ц-Д. Гончиков, М. Михайлов, Д. Доржиев гэгшэд барилгын хүдэлмэриие һайнаар хэнэ.

Д. Николаев.

Барилгань хэзээ дүүргэгдэхэ юм?

Ториин аймагай «Красный Октябрь» колхоз аймаг соогоо томо колхозуудай нэгэн болоно. Эндэ залуушуул олон юм. Залуушуулай үдэшэндөө сугларжа, наада зугаа эмхидхэхэ, сагаа культурнаар үнгэргэхэ арга олдоногүй. Клубайнь байшан тон бага, досоогоо муудашанхай.

Шэнэ клуб баригдажа эхилһээр 5—6 жэл болоо. Теэд тэрэнэй барилга үнинэй зогсоогдошоо. Мүн хуушан клубынь культурна хэрэгсэлээр хомор, хоёрхон лампатай юм.

Колхозой партийна, комсомолой организацинууд залуушуулнай сүлөөтэй сагаа хайшан гэжэ үнгэргэнэб гэжэ һонирхоногүй.

О. Будаев.

„БУРЯТ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Юу хүлеэдэг хүтэлбэрилэгшэд бэ?"

Кяхтын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозойхидой үбэлжэлгэдэ бэлдээгүй байһан тухай бэшэг иимэ гаршагтайгаар манай газетын октябриин 2-ой номерто толилогдоһон юм.

— Газетэдэ толилогдоһон бэшэг соохи баримтанууд булта зүб байба,—гэжэ Кяхтын аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын инспекциин начальник нүхэр Перевалов манай редакцида харюусаба.

Колхозой правлениин суглаан дээрэ энэ асуудал зүбшэн хэлсэгдээд, зохихо хэмжээнүүд абтажа байна. Мүнөө барилгын табан бригада эмхидхэгдээд, малай байрануудые заһабарилжа байнхай.

МОСКВАГАЙ ПРЕДПРИЯТИНУУДТА

...ураг дээрэ: манай ороной ниислэл Москвагай шэнэ үйлсэдэ—Кутузовска ...жада баригдажа байһан байрын шэнэ гэрнүүд. Наада таладань 8300 дүрбэлжэн метр талмайтай 10 дабхар гэр баригдажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

СТАНОК БҮТЭЭДЭГ ШЭНЭ ЗАВОД

«Стальмост» гэжэ Москвагай үнинэй заводой ворота ...рэ «Агрегатна станок, автоматическа лининүүдэй Москвагай завод» гэһэн шэнэ ...шаг бии болобо. Москвагай горсовнархозой шиидхэбэрээр тус завод шэнэ продук... —тусхай станок, автоматическа лининүүдые бүтээдэг боложонь. Предприятиин талмай ...рэ шэнэ ехэ байшан баригдажа, цехүүдээрнь шэнэ түхеэрэлгэнүүд тодхогдожо бай...

Ерэхэ жэлдэ түрүүшын станогууд, 1961 онһоо эхилжэ автоматическа лининүүд бүтээгдэжэ эхилхэнь.

ТЕОРЕТИЧЕСКЭ КОНФЕРЕНЦИ БОЛОБО

Орджоникидзын нэрэмжэтэ Москвагай станок бүтээдэг заводой дээрэ партийна, комсомольско һуралсалай кружогуудта һурагшадай теоретическэ конференци үнгэргэгдэбэ. ...конференци үйлэдбэриие ...элжэ дээрэнь оньһожо...лха, автомат зэбсэг хэрэг...лэхэ асуудалда зорюулагдажа байна.

...аан бодолой ажалай, бар... хүсэнэй ажалай хоорондохи гол илгаануудые усадхаха асуудалаар заводые шефтээ абаһан МГУ-гэй философиин түүхын кафедрын доцент Косичев элидхэл хэбэ. Долоон жэлэй туршада заводой ургалта тухай мэдээсэл заводой главна инженерэй орлогшо нүхэр Смирнов хэбэ. Манай предприяти оронойнгоо заводуудта хэдэн зуугаад томо автомат түхеэрэлгэнүүдые үгэхэ гэжэ тэрэ мэдүүлээ. Ерэхэ жэлһээ Лихачевой нэрэмжэтэ автозаводто хэрэгтэй автоматическа лининүүд бүтээгдэхэ юм. Хамтадаа 500 шахуу элдэб янзын агрегатна станогууд эдэ лининүүдтэ орохо болоно.

ДОЛООН ЧАСАЙ ХҮДЭЛМЭРИИН ҮДЭРТЭ ОРОХОНЬ

Кировэй нэрэмжэтэ Москвагай «Динамо» заводойхид долоон часай хүдэлмэриин үдэртэ орохоор бэлэдхэжэ байна. Бүхы цех, таһагуудаар ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ арга боломжонууд элирүүлэгдэжэ, шэнэ янзын түлбэридэ орохо мэргэжэлтэд тусхайлагдажа байна.

(ТАСС).

Искусствын, уран зохёолой ...эй декадада бэлэдхэл

Уран бэлигтэ интеллигенциие суртал бодолой талаар хүмүүжүүлхэ

Манай литература, искусствые саашадань хүгжөөхэ тушаа Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын эсэгэ ёһоной, саг үргэлжын анхарал оролдолгоор зоригжоһон манай ороной оюун бэлигтэ интеллигенци, тэрэ тоодо Бурят ороной литература, искусствын ажал-ябуулагшад өөһэдынгөө бүхы бэлиг шадабариие коммунизм байгуулгын хэрэгтэ зорюулна. Улан-Удэдэ уран бэлигтэ интеллигенциин ехэ отряд ажаллажа байдаг. Театрнуудта 500 гаран артистнар, уран мэргэжэлтэдэй нэгэдэлнүүдтэ 100 гаран уран зохёолшод, уран зураашад, композиторнууд ажаллана.

Бурядай уран бэлигтэ хүдэлмэрилэгшэд һүүлэй хоёр жэлэй туршада илангаяа үрэ ехэтэйгээр ажаллаһан байна. Иигэжэ ажаллаха ябадалдань «Литература, искусствые арадай ажабайдалтай нягта холбоотой болгохын түлөө» гэһэн мэдээжэ партийна документ, Россин гүрэнтэй Бурят ороной һайн дураараа нэгэдэһээр 300 жэлэй алдарта ой, Москвада болохоёо байгаа Бурядай искусство, литературын декадада бэлэдхэл ехэ нүлөө үзүүлээ. Эдэ жэлнүүдэй туршада удхынгаа, уран һайханайнгаа талаар литература, искусствын эрхим зохёолнууд найруулагдаа.

Ленинэй орденто оперо, баледэй театрынхид композиторнууд болон драматургнуудтай сугтаа ажаллажа, «Анда нүхэд» гэһэн национальна оперо бии болгоо. Бурят арадай үльгэрнүүдэй удхаар зохёогдоһон «Ангара дүүхэй», «Инаг дуранай түлөө» гэһэн зүжэгүүд олониитын зүгһөө үндэр сэгнэлтэдэ хүртэһэн байна. Энэ театр ородой болон дэлхэйн классикын элитэ ехэ зохёолнуудые, тэрэ тоодо Бородинай «Игорь тайжа» сперые табидаг болонхой.

Бурят драмын театр гансахан үнгэрэгшэ сезоной туршада мүнөөнэй темээр эндэхи авторнуудай бэшэһэн пьесэнүүдээр гурбан шэнэ зүжэг бэлэдхэжэ табяа. Тэдэ зүжэгүүдэй нэгэниинь — залуу драматург, актёр Пурбуевай зохёоһон «Сасуутан» гэжэ комеди декадын үедэ Москвада ород хэлэн дээрэ табигдахань.

Ород драмын театр В. И. Ленинэй Сибирьтэ сүлэлгэдэ байха үеын ажабайдал болон революционно ажал-ябуулгые харуулһан «Шуурган дундуур» гэжэ зүжэг бэлэдхээ. Энэнь тус театрын коллективэй ажабайдалдахи ехэ событи болоно. Дуу, хатарай ансамблиин залуу коллектив ехэхэн амжалтатай.

Һүүлэй жэлнүүдэй туршада республикын уран зохёолшод илангаяа ехэ амжалта туйлаа. Тэдэнэр хэдэн олон томо зохёолнуудые бэшэһэн байна.

Республикын уран зураашад мүн лэ ехэ амжалта туйлаа.

Партийна комитедүүд уран мэргэжэлтэдэй нэгэдэлнүүдэй хүдэлмэриие гүнзэгыгөөр шудалжа, анхарал оролдолго гаргадаг, туһаламжа үзүүлдэг болоо. Энэнь уран бэлигтэ интеллигенциин амжалта туйлаха хэрэгтэ нилээд ехээр нүлөөлһэн байна. Литература, искусствын асуудалнуудаар партиин шиидхэбэринүүдые бодотоор бэелүүлхэ, ажабайдалтай уран мэргэжэлтэдэй холбоо барисаае үргэдхэхэ, суртал бодолой, политическэ бэлэдхэлыень дээшэлүүлхэ ябадалда партийна комитедүүдэй гол анхарал хандуулагдана.

Мүнөөнэй байдалые литература, искусствын зохёолнууд дотор үнэн зүбөөр, эли тодоор харуулхын тулада уран зохёолшо гү, али уран зураашa бэлиг шадабаритай байхаһаа гадна, суртал бодолой талаар бэлэдхэл ехэтэй байжа, социалистическэ реализмын үндэһэ баримталан, ажабайдалай элдэб үзэгдэлнүүдтэ, тус тус баримтануудта партийна ёһоор хандан ажаллахадаа амжалта туйладаг байна.

Тиимэһээ партиин городской комитет уран мэргэжэлтэ хүдэлмэрилэгшэдэй марксистско-ленинскэ, политическэ бэлэдхэлые дээшэлүүлгэдэ ехэ анхарал хандуулна. Жэшээнь, һүүлэй жэлнүүдэй туршада хори гаран уран зураашад, артистнар марксизм-ленинизмын үдэшын университет дүүргэжэ гараа. КПСС-эй горкомой политическэ гэгээрэлэй байшангай дэргэдэ уран һайхан тухай марксистско-ленинскэ һургаал шудалха семинар хүдэлжэ, тэрээндэ уран мэргэжэлтэ түрүү хүдэлмэрилэгшэд хабаадана. Театрнууд болон уран мэргэжэлтэдэй нэгэдэлнүүдтэ КПСС-эй түүхэ, уран һайхан тухай һургаал шудалха кружогууд, семинарнууд байгуулагданхай. Ород драмын, бурят драмын театрнуудта, уран зураашадай нэгэдэлдэ тэдэ кружогууд болон семинарнуудай хэшээл эмхитэйгээр үнгэргэгдэнэ.

Партийна комитедүүд искусство, литературын асуудалнуудаар теоретическэ конференцинүүдые хододоо үнгэргэжэ байдаг болонхой. Интеллигенциие суртал бодолой талаар хүмүүжүүлгэдэ партийна болон хамтын суглаанууд ехэ үүргэ дүүргэнэ. Тиимэ суглаанууд эмхитэйгээр үнгэргэгдэжэ, тэдээн дээрэ сурталай, творческо асуудалнууд гол һуури эзэлдэг болоо. Шүүмжэлэл, өөрыгөө шүүмжэлэл нилээд хурсадаһан байна. Уран бэлигтэ интеллигенциин городской хамтын суглаанууд үнгэргэгдэжэ, КПСС-эй XXI съездын шиидхэбэринүүд, Москвада болохоёо байгаа декадатай дашарамдуулан уран мэргэжэлтэ хүдэлмэрилэгшэдэй зорилгонууд зүбшэн хэлсэгдээ.

Манай уран бэлигтэ хүдэлмэрилэгшэдэй диилэнхи олонхинь совет актёрой, уран зохёолшын, уран зураашын үндэр нэрэ зэргые нэрэтэй солотойгоор абажа ябана. Тэдэнэр городой болон республикын ниитын ажабайдалда, литература, искусствын туйлалтануудые ажалшадай дунда нэбтэрүүлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Хүдэлмэришэд, колхознигууд болон һурагшадтай манай уран зохёолшод уулзажа, тэдэниие өөһэдынгөө зохёолнуудтай танилсуулна. Манай уран зураашад нүүдэл выставкэнүүдые эмхидхэнэ, ажалшадай урда тоосоогоо хэнэ.

Политическэ гэгээрэлэй байшангай дэргэдэ, томо предприятинуудай клубуудта байгуулагдаһан культурын университедүүдэй хэшээлнүүд гол түлэб манай уран бэлигтэ интеллигенциин хүсөөр ябуулагдана.

Оюун бэлигтэ интеллигенциин дунда ябуулагдадаг сурталай, политическэ хүдэлмэридэ иимэ амжалтын туйлагдаһан байбашье һаань, энэ хүдэлмэридэ үзэгдэдэг дутагдалнууд тухай хэлэнгүй үнгэржэ болохогүй.

Оюун бэлигтэ интеллигенциин бүхы түлөөлэгшэдэй нэгэтэ нэгэгүй өөһэдынгөө политическэ бэлэдхэлые саг үргэлжэ, оролдосотойгоор дээшэлүүлхэ, Коммунистическэ партиин, Совет гүрэнэй политикые гүнзэгыгөөр шудалха, арадай ажабайдалтай нягта холбоотой байха ябадалые үшөөл хүсэд туйлажа шадаадүйбди. Энээнһээ боложо, оюун бэлигтэ хүдэлмэрилэгшэдэй ажал-ябуулгада һулаар нүлөөлхэ дутагдалтай, хүсэд болбосороодүй зарим зохёолнуудай бии болохо ушар үзэгдэнэ.

Уран мэргэжэлтэ зарим хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө тогтууригүй, һамуу һальхай, һайзагайран дээрэлхэхэ, атаархаха, архидаха, ажалай журам эбдэхэ гэхэ мэтын тэсэшэгүй ябадал гаргаха ушарнууд үшөөл тохёолдоно. Гэбэшье, зарим нүхэдэй иимэ муу ааша гаргахадань коллективүүдынь тэдэниие заримдаа шангаар хэһээнгүй орхино. Тиимэ муу ааша гаргагшадые бэлиг ехэтэй, габьяа ехэтэй гэжэ тоолоод, тэдэниие үршөөхэ һэдэлгэ үнгэрхэдөө үзэгдэнэ. Эдэ баримтанууд юу гэршэлнэб гэхэдэ, партийна, профсоюзна организацинууд болон партийна комитедүүд уран мэргэжэлтэдэй коллективүүдэй, тэдээнэй гэшүүдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри бодомжотойгоор, саг үргэлжэ ябуулнагүй.

Театрнууд болон уран мэргэжэлтэдэй нэгэдэлнүүдэй партийна болон ниитын организацинууд өөһэд өөһэдынгөө коллективүүдтэ хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эрид һайжаруулха, тиихэдээ политическэ хүдэлмэриин элдэб формонуудые хэрэглэхэ ёһотой. Энэ хүдэлмэри декадада бэлэдхэлэй дүүргэгдэжэ байһан харюусалгатай эдэ үдэрнүүдтэ, Москвада декадын үнгэргэгдэжэ байха үедэшье илангаяа шангадхагдаха ёһотой. Коммунистическэ ёһо журам эбдэһэн тухай бүхы дохёо мэдээнүүдтэ тэрэ дары онсо анхарал хандуулжа, шанга хэмжээ абаха, гэр бүлэдөө байхадаа, хүдэлмэридөө байхадаа муу ааша гаргаһан хүнүүдые олониитын зүгһөө эрид буруушааха ябадал туйлаха хэрэгтэй.

Сурталай, политическэ хүдэлмэриие саашадань һайжаруулга хадаа искусство, литературын ажал-ябуулагшадай эдэбхиие дээшэлүүлхэ, ажалшадые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлгэдэ тэдээнэй үүргые шангадхаха тон шухала эрхэ нүхэсэл болоно.

Ц. Дондуков,
КПСС-эй Улан-Удын горкомой секретарь.

ХАРАХАДА УРМАТАЙ ХАТАР НААДАН

Ехэ хүшэгын хоёр тээшээ сэлигдээд, ирагуу һайхан хүгжэмэй сэдьхэл эльбэн байхада, ородоор (шэмээшэгээр) хубсалһан, арба нэгэтэй-хоёртой гурбан хүбүүн, гурбан басаган гайхалтай шадамар бэрхээр хатаралдан гаража ерэнэ. Тиигэжэ байтар бурядаар хубсалһан (хүбүүдынь энгэртэй дэгэлтэй, залаатай малгайтай) мүн лэ гурбан хүбүүн, гурбан басаган хүгжэмэй аялга дахажа айхабтар бэрхээр, ээрэмшээһэн түхэлтэйгээр хатаралдаад гарана. Удаалуулан эвенкээр хубсалһан зургаан хүбүүд, басагад санаар ябаһаншуугаар хатаралдан гарана.

Зал соо һуугаашад тэдэниие хөөршөөжэ, өөгшөөжэ, тон бэрхээр хатаралдахадань үнэн сэдьхэлһээ баясажа, нэрьемэ шангаар альгаа ташана, хүхюутэй шэмээн таһарнагүй. Энэмнай Бурядай литература, искусствын декадын түгэсхэлдэ табигдаха концертын оперо, баледэй театр соо харуулагдажа байһан үе гээшэ. Хатар наада харуулжа, суглараагшадые ехээр баярлуулжа байһан үхибүүд—Улан-Удын бурят интернат-һургуулиин шабинар болоно.

Эдэнэр манай республика дотор ажаһуудаг ород, бурят, эвенк арадуудай аха дүүгэй хани барисаае, зол жаргалта байдалые харуулһан «Хани барисаа» гэжэ хатарые тон бэрхээр наадана. Энэ хатарынь декадын түгэсхэлэй концертын программада оруулагданхай.

Эдэ үхибүүдэй хатаржа байхыень харахада, энеэбхилһэн, баяр золоор гэрэлтэһэн шарайнуудыень харахада, хатарһанай һүүлээр уриханаар даллан ошохыень харахада нээрээһээ урматай.

Эдэнэй хатаржа эхилээд, дүүргэжэ ошоторнь зал соо хэдэ хэдэн удаа нэрьемэ альга ташалга болоно.

Эдэниие хэн һургааб? Хэнэй оролдолгын ашаар иимэ бэрхээр хатардаг болооб? «Эдэ багашуулые хатар нааданда һургахын тула Бурядай АССР-эй габьяата артист Федор Сергеевич Иванов ехэл оролдолго гаргаа юм» гэжэ интернат-һургуулиин багша Е. М. Тармаева хөөрэнэ.

— Декада үнгэргэхэ гэһэн шиидхэбэриин гараад байхада, СССР-эй арадай артист Г. Ц. Цыдынжапов намда хандаад, декадын түгэсхэлэй концертын үедэ парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэдтэ баглаа сэсэгүүдые барюулха үхибүүдые бэлдэхые гуйгаа һэн. Би интернат-һургуулиин хатаршадай бүлгэмдэ заадаг байгааб. Теэд байһаар байтараа үхибүүдэй хатар бэлдэжэ, декадада абаашахаар шиидэһэн байгаабди. Тэрээнһээ хойшо мүнөө хүрэтэр, абаашагдаха хатарай бэлэн болотор, ехэ юумэн хэгдээ,—гэжэ Федор Сергеевич хөөрэнэ.

— Үхибүүдэй өөһэдынь нааданһаа олон зүйл абтажа, хатарта оруулагдаа,—гээд үргэлжэлүүлэн хөөрэнэ.—Жэшээнь, үхибүүдэй бургааһан «мори» унаад, «ташуурдажа» ябажа зүйлгэлдэдэг нааданһаа, ээрэмшээлгэһээ абтаа. Эвенк хатарта санашадай ябаса, баабгайн хүбүүдэй ааша, ангуушадай аяг зан хэрэглэгдээ.

Хатаршадай энэ бүлгэмдэ олонхидоо дүрбэдэхи нэгэ классай үхибүүд хабаадана. Эдэнэр республикын аймагуудһаа бултанһаань шахуу сугларанхай.

— Эдэнэр бултадаа эрхимээр, һайнаар һурадаг, —гэжэ дүрбэдэхи классай багша Серафима Бадмаевна Бадиева хөөрэнэ.

Декадын үеэр Москвагай һургуулинуудта уригдаа һаа, оюун бэлигээ харуулхын тула энэ бүлгэмэйхид уран һайханай хэдэн номернуудые бэлдэнхэй.

Энэ бүлгэмэйхид һургуулиингаа бусад уран шадабаритангай хамта Улан-Удэ шадарай колхозуудаар ябажа, концертнүүдтэ оло дахин хабаадаа. Эдэ эдир хатаршад харагшадта хододоо һайшаагдажа, магтуулжа ябадаг байна.

Москва мордохоёо байһан эдир хатаршадтаа амжалта хүсэе.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бурядай АССР-эй габьяата артист Ф. С. Иванов бурядай интернат-һургуулиһаа декадада ошохо болоһон эдир хатаршадые һургажа байна.
С. Доржиевай фото.

Ш. Нимбуев.

ЭЛДЭБ hОНИН

...өөрэтэй конькигаар урилдагшад

Республикымнай ниислэл хотын шамбай солбон хүбүүд, басагад мөөрэтэй конькигаар түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысэбэ. Энэнь Ленинэй ордено оперо, баледэй театрын талмай дээрэ үнгэргэгдөө. Тус hорёон конькишадай Бүхэросси түрүүшын заочно мүрысөөнэй программаар эмхидхэгдэбэ. 30 гаран хүбүүд, басагад хабаадалсаhан байна. Нэгэдэхи разрядай конькишан Г. Давыдов нааданда хабаадажа, 29,20 очко абаад, түрүү hуури эзэлээ. Хоёрдохи hууриие В. Давыдов эзэлбэ. Эхэнэрнүүдэй дундаhаа Т. Сучкова, Н. Боброва, Р. Самолётова гэгшэд шалгараа.

Командануудай дундаhаа «Труд» бүлгэмэй конькишад шалгаржа, нэгэдэхи hуури эзэлбэ. ПВЗ-гэй «Локомотив» командынхид хоёрдохи hуури эзэлhэн байна.

А. Игумнов.

Улан-Удын «Прогресс» кинотеатртa үргэн экрантай кино харуулха түхеэрэлгэ тодхогдоо. **Зураг дээрэ:** «Прогресс» кинотеатрын дэргэдэ.

А. Бадаевай фото.

Багшынгаа ажал мартахагүйбди

Росси гүрэнтэй Бурят ороной hайн дураараа нэгэдэhээр 300 жэлэй ойн баяртай дашарамдуулан, Елизавета Евграфовна Балдакшиновагай оролдосотой ажалые тэмдэглэжэ, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум тэрээндэ Бурядай АССР-эй hургуулиин габьяата багша гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгоо hэн. Бултадаа ехээр баярлаа hэмди. Заahан багшынгаа иимэ хүндэтэй нэрэ зэргэдэ хүртөөд байхадань баярлангүй яахабши.

...эн жэлэй урда тээ Закаменай ...ай Цакирай дунда hургуу... 8-дахи классата бидэнэй hура... Елизавета Евграфовна эгээн ...гай багшанарай мнай нэгэн ...а бэлэй. Манай классай хү... басагад ород хэлээр муушаг ...hээ абиртадаг байhан юм. ...тиихэдэ ород хэлэнэй ба лигурын багша Елизавета Евгра...а ехэхэн туhа хүргөө hэн. Тии...эйнь ашаар уран зохёолдо ду...й, hонирходог болоо hэмди. ...завета Евграфовна Балдакши... арбан юhэдэхи жэлээ багшаар ...ллаха зуураа, hайн мэргэжэл...дүй дүршэлтэй багша болон...

...эрэнэй hургаhан олон хүбүүд, ...агад дунда hургуули дүүргээд, оронойнгоо олохон дээдэ hургуулида hуража байдаг. Жэшээнь, Шагдар Базаров Улан-Удэ городто багшын институтда, Ардан Дансорунов хүдөө ажахын техникумдэ, Доржи Охинов Эрхүүгэй медицинскэ институтда hурана. Зариман түрэл колхозуудтаа хонишон, hаалишан болоод, ажаллажа байдаг.

Олон жэлдэ хүдэлжэ, ажалаараа алдаршаhанайнь түлөө манай багша Елизавета Евграфовнада «Арадай гэгээрэлэй эрхим хүдэлмэрилэгшэ» гэhэн значок барюулагдаа hэн.

Нүхэр Балдакшинова дүршэл ехэтэй багша байхаhаа гадна, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг, эрхим агитаторнуудай нэгэн юм. Холын фермэ, отара болон гүүртэнүүдтэ hонирхолтой лекци, хөөрэлдөө ходо үнгэргэдэг.

Б. Доржиев.

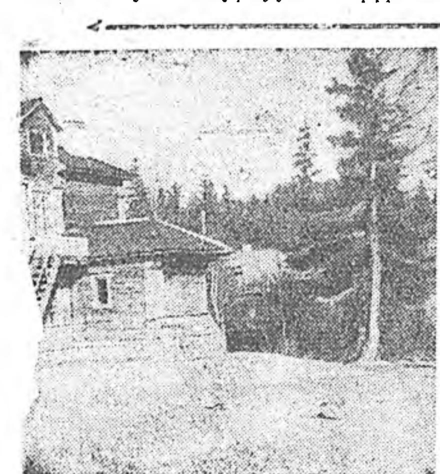

ОРОЙ НАМАР.

Д. Балдуевай фотоэтюд.

Шэнэ hургуулида

Юрөөгэй дунда hургуулиин база дээрэ найман жэлэй интернат-hургуули эмхидхэгдэhэн юм. Мүнөө энэ hургуулида hуралсалай хүдэлмэри түлэг дундаа ябажа байнхай. hургуулиин дирекци, партийна организаци 800 мянган түхэригэй оро дэбисхэр, 500 мянган түхэригэй хубсаhа хунар, 20 гара мянган түхэригэй мебель абаhан байна. Гадна hуралсалдаа хэрэглэхын тула хорёод мянганай модо, түмэр отолхо, нүхэлхэ станогуудые, электростанциин түхеэрэлгэ худалдажа абаба.

П. Халтанов.

Сэлэнгэ.

Ой модо харууhалагшад шагнагдаба

РСФСР-эй Хүдөө ажахын министерство ой модо гал түймэрhөө хамгаалха хүдэлмэридэ удаан жэлдэ алба хэhэнэйнь түлөө бүлэг хүдэлмэрилэгшэдые значогоор шагнаба. Значок дээрэнь «Гүрэнэй ойн ажахыда 10—20 жэлэй туршада алба хэhэнэйнь түлөө» гэжэ бэшээтэй. Шагнагдагшадай дунда Курумканай лесхозой ой модоной харуулшад Д. Р. Базарон, С. Б. Сабаев, Мухаршэбэрhээ — И. А. Дорофеев, П. В. Черных, Яруунаhаа — Д. Ц. Дондоков болон бусад, хамта 8 хүн тэдэнэй дунда бии.

В. Шнайдер.

Ехээр үсөөрhэн ан

Азиин оронуудаар ажамидардаг носорог гэжэ ангай эбэр, яhа, шуhаниинь ехэ эмтэй домтой юм гэжэ эртэ урдань хэлсэгдэдэг байhан юм. Энээнhээ боложо аралжаа наймаашад носорог агнаха хэрэгтэ туйлай ехэ hаналаа табидаг боложо, туйлай ехэ мүнгэ зөөри олодог болоhон байгаа. Дээрэ дурсагдаhан шалтагаанаар 20-дохи зуун жэлэй эхин багта носорогууд булта шахуу буудуулжа дүүрэhэн юм. Таиланда, Малайдахи хахад аралда, Суматрада, Индохитадта носорогууд булта үгы хэгдээ гэжэ багсаагдана. Азида үлэhэн үсөөхэн носорогууд Индиин заповеднигүүдтэ ехэ гамтайгаар хинан харууhалагдана. Калимантон (Борнео) аралда hаяхан хэдэн носорог олдоhон байна.

Ява гэжэ аралай баруун хажууда «Уджунг-Кулон («Баруун хушуу») гэжэ заповеднигтэ 35 носорог ажамидарна. Энэ заповедник 1921 ондо байгуулагдаhан юм.

(«Вокруг света» журналhаа абтаба).

Тобшохоноор мэдээсэхэдэ...

Колхозой эмхидхэгдэhэнhээ хойшо ниитын ажалда эдэбхитэйгээр хабаадалсаhан Будажаб Дондоков мүнөө дала гаража ябана. Нүхэр Дондоков хэды наhатай болобошье, ниитын ажалда эдэбхитэйгээр хабаадана. Үбгэн колхозник хүгшэнтэеэ хоюулаа түрэл колхозойнгоо залуу малай гүүртэ мүнөө даадаг юм.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой эдэ гэшүүд малаа таргалуулхын тула бүхы хүсэеэ элсүүлнэ.

Хори. Б. М. Дондоков.

Бичурын hургуулиинхид шэнэ ёhоор ажаллана

Манай аймагай арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд партиина, советскэ органуудай, олониитэ зоной туhаламжаар hургуулинуудтахи hуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри шэнэдхэн hайжаруулхын тула ехэхэн оролдолго гаргажа байнхай. hуралсалай шэнэ жэлдэ эрхимээр бэлдэхэ зорилгоор социалистическэ мүрысөөндэ ороhон эрхим hургуулинуудта шангуудые барюулха гэжэ аймсоведэй гүйсэдхэхэ комитет хараалhан байгаа. Нэгэдэхи шан—3000 түхэригэй, хоёрдохинь—1500 түхэригэй хэмжээтэй.

Энэ мүрысөөнэй дүнгүүд гаргагдажа, Дээдэ Маргантын, Бүйн долоон жэлэй hургуулинуудта нэгэдэхи шангууд, Старо-Ключиин эхин hургуулида хоёрдохи шан барюулагдаа.

Дээдэ Маргантын долоон жэлэй hургуулида 25 hурагшадай байха интернат, hуралсалай мастерской Свердловэй нэрэмжэтэ колхозой туhаламжаар баригдажа, энэ жэл ашаглалгада оруулагдаба. Мүн ондоошье hургуулинуудай байшангуудта залгалаа гэр хэгдэжэ байна.

Мүнөө жэл Еланай долоон жэлэй, Ара-Харланай эхин hургуулинуудай шэнэ байшангууд ашаглалгада оруулагдаа. Логовскиин нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ С. Д. Бутаков, Свердловэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Г. Е. Попов гэгшэд hургуулиин байшангуудые, интернадуудые, мастерскойнуудые бариха ехэхэн үүсхэл гаргаhан байна. Эдэ колхозуудай эрхим дархашуул, түрүүлэгшэнэр аймсоведэй гүйсэдкомой Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаба.

Калининай нэрэмжэтэ колхоздо, Потанино тосхондо найман жэлэй hургуулинуудай шэнэ байшангууд баригдажа эхилэнхэй.

Бичурын, Шэбэртын дунда hургуулинуудта эмхидхэгдэhэн hурагшадай бригадануудай хүсөөр үйлэдбэриин мастерскойнууд баригдажа байна.

Гурбан жэлэй турша соо hургуулинуудые нэгэ халаанда оруулха хэмжээ-ябуулга хараалагданхай.

hуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин шанарынь hуралсалай хэрэгсэл, түхеэрэлгэ гэхэ мэтэhээ дулдыдадаг гээшэ. hургуулиие элдэб хэрэгсэлээр хүсэд хангангүй, шэнэ программын ёhоор hуралсалай хүдэлмэри шэнэдхэн хубилгаха бэрхэтэй. Тиимэhээ гансахан энэ жэлдэ 59 мянган түхэригэй станок, бусад түхеэрэлгэнүүд абтаба. Зарим hургуулинуудта hуралсалай мастерскойнуудай баригдажа байhан ушарые hайшаамаар.

hурагшадай үйлэдбэриин бригаданууд политехническэ hуралсалай үндэhэ hууриda хамаадана. Гурбадахи жэлээ тиимэ бригаданууд, звенонууд аймагай бүхы hургуулинуудта хүдэлжэ байдаг. Эдэ бригаданууд свёкло, огородой бусад эдеэ ургуулагшадые бэлдэхэ зорилготой юм.

1959 ондо hурагшадай бригадануудай хүсөөр 100 гектар сахарай свёкло, 76 гектар кукуруза, 4 гектар турнепс, 16 гектар хартаабха, 55 гектар ороohото ургамалнууд таригдаа. Энэ жэлдэ гектар бүриhөө дунда хэмжээгээр 180 центнер сахарай свёкло, 480 центнер турнепс, 300 центнер кукуруза, 200 центнер хартаабха, 20 центнер ороohо таряан абтаа.

Үйлэдбэриин бригадануудта хүдэлhэн hурагшад ургамалнуудай биологи мэдэхэ, хорото шумуулнуудтай тэмсэжэ шададаг болонхой. Сахарай свёкло, кукуруза, турнепс, хартаабха гэхэ мэтэ ургамалнуудай агротехникые hурагшад hайса ойлгоод, hургуулида номуудаа hонирхон үзэнэ.

Шубуу үсхэдэг звенонуудай гэшүүд энэ жэлдэ 36000—дальбараа, уhанай шубуудые үсхэжэ, тэдэниие харууhалха, эдеэлүүлхэ дүршэлтэй болоо.

Манай эрхим hурагшад Москва хотодохи арадай ажахын туйлалтануудай бүхэсоюзна выставкэдэ ошожо, шухала хэрэгтэй олон зүйлнүүдтэй танилсаhан байна.

Гэхэтэй хамта үйлэдбэриин бригадануудай хүдэлмэридэ дутуу дунданууд үшөөл олон бии. Зарим hурагшад үйлэдбэриин бригадада хабааданагүй, тиигээд hуралсалаа үйлэдбэритэй холбожо шаданагүй.

Манай hургуулинууд хүдөөгэй hэн туладаа ороohо таряа, свёкло, кукуруза ургуулагшадые, шубуушад, малшад модоной, түмэрэй дархашуулые, жолоодогшод, трактористнууд, комбайнернуудые бэлдэжэ эхилээ, саашадаашье иимэ мэргэжэлтэдые бэлдэхэ зорилготой. Тэдэниие бэлдэхэ газар болохо hурагшадай үйлэдбэриин бригаданууд, фермэнүүд, мастерскойнууд, хүдөө ажахын кружогууд, hайн дуранай хэшээлнүүд эмхидхэгдэнэ. Колхоз, совхозуудай, РТС-эй мастерскойнууд, фермэнүүдшье саашадаа тиимэ базанууд болгогдохоор хараалагданхай.

Ф. Степанов,
аймагай Бичурын арадай гэгээрэлэй таhагые даагша.

Хилын саанаhаа

ООН-эй Генеральна Ассамблейн XIV сесси

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 29. (ТАСС). Буу зэбсэг бүхы дээрэнь, хүсэдөөр хуряаха тухай советскэ дурадхалнууд Политическэ комитедэй үсэгэлдэр үглөөнэй заседани дээрэ саашадаа зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Арабуудай Нэгэдэмэл Республикын Гадаадын хэрэгүүдэй министр Махмуд Фавзи үгэ хэлэхэдээ, иигэжэ мэдүүлээ. Политическэ комитедтэ мүнөө боложо байhан зүбшэлнүүдэй үедэ буу зэбсэг хуряаха талаар урагшатай алхам хэхэдэ таарамжатай байна. Энэ талаар hүүлэй үедэ хэгдэhэн алхамуудые Фавзи тоолоо. Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида 1959 оной сентябриин 18-да СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ үгэ хэлээ, буу зэбсэг бүхы дээрэнь, хүсэдөөр хуряаха тухай Советскэ правительство дурадхал оруулаа; Кэмп Дэвидтэ хэлсээнэй болоhоной hүүлээр Эйзенхауэр Хрущев хоёрой хамтын коммюнике толилогдоо, тэрэшэлэн буу зэбсэг хуряаха талаар Генеральна Ассамблейн мүнөөнэй сесси дээрэ бусад дурадхалнууд оруулагдаhан байна. Буу зэбсэг хуряаха, дэлхэйн оронуудай экономикые хүгжөөхэ асуудалнуудаар таатай зохид харилсаа холбоо байгуулхые ОАР-эй делегаци хүсэнэ гээд тэрэ онсолон тэмдэглээ.

Багахан оронууд буу зэбсэг хороолгые hайшааха зэргэтэй. Юуб гэхэдэ, буу зэбсэг хороогоод байхада дай хэхэ зорилгоор хэгдэдэг гаргашануудhаа хүн зон сүлөөрхэ байна гэжэ Исландиин түлөөлэгшэ Торс хэлээ.

Бельгиин, Турциин түлөөлэгшэд үглөөнэй заседани дээрэ мүн лэ үгэ хэлэhэн байна.

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 29. (ТАСС). Генеральна Ассамблейн Политическэ комитедэй үсэгэлдэр үдэрэй заседани дээрэ США-гэй болон СССР-эй делегадууд үгэ хэлэжэ, буу зэбсэг бүхы дээрэнь, хүсэдөөр хуряаха тухай тогтоолой проектые хамтаржа дурадхаhан байна.

Политическэ комитедтэ

☆ ☆

Тогтоолой проектын гол удха тухай хэлээд, США-гэй түлөөлэгшэ Лодж иигэжэ мэдүүлээ. Буу зэбсэг хуряаха зорилго тухай хэлсээ баталха гээшэ тон шухала байна. Иимэ хэлсээн саашадаа урагшатай хэлсээ хэхэ зам нээжэ үгэхэ. hайн үрэ дүн туйлахын тулада эдэ хэлсээнүүдэй үедэ Холбоото Штадууд өөрынгөө зүгhөө бүхы шадаха юумэеэ хэхэ. «Буу зэбсэг бүхы дээрэнь хуряалгые элдэб замаар, элдэб аргануудаар бэелүүлжэ болохо» гэжэ Америкын делегат hанамжалан хэлээ.

Советскэ делегацие толгойлогшо В. В. Кузнецов иигэжэ мэдүүлбэ. Советскэ делегациин октябриин 10-да дурадхаhан тогтоолой проект hүүлэй үедэ США СССР хоёрой делегацинуудай хоорондо болоhон хэлсээнэй үрэ дүн болоно. Эдэ хэлсээнүүдэй үедэ таатай зохид харилсаа холбоо байгуулхые советскэ делегациин эрмэлзэжэ байhыень нүгөө талын дэмжэhые В. В. Кузнецов ханангяар тэмдэглээ. Буу зэбсэг бүхы дээрэнь, хүсэдөөр хуряаха тухай советскэ декларацие сэхэ hайшааhан тогтоол ababal дээрэ гэжэ советскэ делегаци тоолодог байбашье, нүгөө талын хараа бодолые анхаралдаа абажа, өөрынгөө проектдэ хэдэн заhабари оруулхые зүбшөөhэн байна гээд советскэ делегацие толгойлогшо онсолон тэмдэглээ.

Хамтаржа дурадхагдаhан тогтоолой проектын гол удха тухай тобшохоноор тогтохо зуураа, тогтоолой тус проектые Политическэ комитет, мүн Генеральна Ассамблей нэгэн дуугаар hайшааха бэзэ гэжэ этигэжэ байhанаа советскэ делегацие толгойлогшо э...лэн мэдүүлээ. Энэ тогтоол ...лагдажа абтаа hаа, хохидо... шэнэ дайнай аюулhаа а...аду... зайсуулха гэhэн хүн түрэлтэ... эгээн лэ ехэ хүсэл эрмэлзэлгэ бэелүүлхэ бодото хэмжээ зохёо... замда шухала алхам боложо үгэ...hэн гэжэ В. В. Кузнецов мэдүүлэ...

Удаань Англиин түлөөлэгшэ ... Ормсби-Гор үгэ хэлэхэдээ, б... зэбсэг хуряалгада хамаатай ямар... шье асуудалнуудаар зүүн боло... баруун оронуудай хоорондо үгэ... ойлголсохо гээшэ hая болотор то... хомор ушар байhан юм. Мүнөө с... хубилжа байна гээшэ ха... гэжэ тэр... мэдүүлээ. Политическэ комитедэй... болон Генеральна Ассамблейн ха...ража үзэхын тулада буу ... хуряаха талаар хамтын ... үсэгэлдэр дурадхагдаhан ... зэбсэг хуряаха асуудалд... хандалгые харуулhан ж... дэй нэгэн болоно гэжэ Ор... хэлээ. Буу зэбсэг хуряаха ... абтаhан ямаршье урагшатай ... жээнүүд бүхы дэлхэй дээрэ х... бэхи эб найрамдал хангаха... далда туhалха байна гэжэ ту... тоолой проектын ёhоор мэдэр... нэ гээд, Англиин делегат хэлэ...

Буу зэбсэг хуряаха тухай ... тоолой проектээр үгэеэ ойлгс... доhондо ханангi байhан тух... Франциин делегат Жюль ... элирхэйлэн мэдүүлhэн байна... бан ороной түлөөлэгшэдhөө ... дэhэн комитедтэ Франциин ... гаци буу зэбсэг хуряаха тала... дорхой дурадхал оруулха гэ... рэ мэдүүлээд, тус комитедэ... дэлмэридэ hайн үрэ дүн туй... ха бэзэ гэжэ найдажа бай... элирхэйлээ.

Пакистанай түлөөлэгшэ ... заседани дээрэ үгэ хэлэhэн ...

Үлдэгшэ 80 делегаци хамт... тоолой проектын авторнууд ... собо гэжэ заседаниин hүүлэ... литаар соносхогдоо.

Буу зэбсэг бүхы дээрэнь, хүсэдөөр хуряаха тухай Советскэ Союзай, США-гай делегацинуудай зүбшэжэ зохёоhон тогтоолой проект

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 29. (ТАСС). Буу зэбсэг бүхы дээрэнь, хүсэдөөр хуряаха тухай Советскэ Союзай болон Холбоото Штадуудай делегацинуудай зүбшэжэ зохёоhон тогтоолой проект доро дурсагдаба:

Генеральна Ассамблей хадаа,

шэнэ, хохидол ехэтэ дайнай аюулhаа мүнөөнэй болон ерээдүйн үетэниие зайсуулха эрмэлзэлгые хүтэлбэри болгон,

хүн түрэлтэндэ хүндэ хүшэр хойшолонтой яаралтайгаар зэбсэгжэлгые хүсэдөөр, эсэслэн зайсуулхые, тэрээнhээ сүлөөрhэн мүнгэ зөөриие хүн түрэлтэнэй аша туhада зорюулхые эрмэлзэн,

гүрэнүүдэй бэе бэедээ этигэлсэдэг, амгалан ёhоор харилсадаг болохо хэрэгтэ туhалхые хүсэн,

буу зэбсэг хуряаха талаар Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин комиссиин 1959 оной сентябриин 10-най тогтоолые анхаралдаа абан,

уласхоорондын шанга хиналта тогтоон, буу зэбсэг бүхы дээрэнь, хүсэдөөр хуряаха зорилгонуудые бэелүүлхэ талаар абтаhан ямаршье урагшатай хэмжээнүүд эдэ hайн hайхан эрмэлзэлгэнүүдтэ туhа нэмэри боложо үгэхэ гэжэ этигэдэг дээрэhээ,

буу зэбсэг бүхы дээрэнь, хүсэдөөр хуряаха тухай асуудал мүнөө үедэ бүхы дэлхэйн оронуудай үмэнэ табигдажа байhан эгээн шухала асуудал болоно гэжэ тоолоод, энэ асуудал таатайгаар шиидхэхын тулада али бүхы оролдолго гаргахыень правительствонуудые уряална,

Нэгэдэмэл Королевствын 1959 оной сентябриин 17-ной декла...цие, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай 1959 оной сентябриин 18-най деклара...цие, тэрэшэлэн бусад дурадха...нуудые, буу зэбсэг бүхы дээрэ... хүсэдөөр хуряаха тухай асууда... зүбшэн хэлсэhэн пленарна засе...нинуудай, нэгэдэхи комитедэй... седанинуудай протоколнуудые... зэбсэг хуряаха талаар Нэгэдэ... Нацануудай Организаци... сида хүргөөд, hайнаар хара... үзэхын тулада буу зэбсэг хуря... талаар 10 гүрэнэй түлөөлэгшэд... бүридэhэн комитедтэ эдэниие ... жуулан үгэхыень генеральна ... ретарие гуйна,

уласхоорондын үрэ ехэтэй ... налта тогтоон, буу зэбсэг ... дээрэнь, хүсэдөөр хуряаха ... готой хэмжээ-ябуулганууд шад... hаа ойрын саг соо hайса зүбш... зохёогдохо бэзэ гэжэ найдажа ... hанаа элирхэйлэн мэдүүлнэ.

Ядерна зэбсэг туршалгые болюулха тухай асуудалаар гурбан гүрэнэй зүблөөн

ЖЕНЕВА, октябриин 29. (ТАСС). Ядерна зэбсэг туршалгые болюулха тухай асуудалаар гурбан гүрэнэй ээлжээтэ зүблөөн эндэ болоо. Советскэ Союзай түлөөлэгшэ түрүүлэгшээр hууба.

Удаадахи заседанинь ноябриин 2-то болохо.

Баруун гүрэнүүдэй правительствонуудые толгойлогшонорой зүблөөнэй болохоёо байhан тухай

ЛОНДОН, октябриин 29. (ТАСС). Баруун гүрэнүүдэй правительствонуудые толгойлогшонорой зүблөөн, багсаахада, энэ оной декабриин 15-най үеэр Парижда болохо гэжэ Франциин Гадаадын хэрэгүүдэй министр Кув де Мюрвиль мэдүүлээ.

Франциин Национальна суглаанай гадаадын хэрэгүүдые эрхилдэг комиссиин заседани дээрэ мүнөөдэр үгэ хэлэхэдээ, Кув де Мюрвиль энэ мэдүүлгэ хээ гэжэ Рейтер агентство дамжуулна.

Шатараар дэлхэйн түрүү hуури эзэлхые хүсэгшэдэй матч-турнир

БЕЛГРАД, октябриин 29. ТАСС-эй тусхай корреспондент гроссмейстер И. Бондаревский иигэжэ мэдээсэнэ:

Шатараар дэлхэйн түрүү hуури эзэлхые хүсэгшэдэй матч-турнир дээрэ мүнөөдэр hүүлшын 28-дахи тур болоhон байна. Таль Бенкотэй тэнсээ. Тиигэжэ 20 очкотой болоhон Таль матч-турнирта нэгэдэхи hуури эзэлбэ.

Үлдэгшэ гурбан парти үшөө дүүрээдүй.

Америкын конгрессменэй мэдүүлгэ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 29. (ТАСС). Хитадай Арадай Республикатай худалдаа наймаа эрхилхын, дипломатическа харилсаа тогтоохын түлөө тэмсэл США-да үргэнөөр хэхые түлөөлэгшэдэй палатын гэшүүн демократ Чарльз Портер уряалаа.

КНР-эй правительствотай худалдаа наймаа hаадгүйгөөр хэхэ ябадал хараалhан хуулиин проектые конгрессэй үзэмжэдэ табиха хүсэлэнтэй байнаб гэжэ Сан-Францискода үсэгэлдэр үгэ хэлэхэдээ Портер мэдүүлhэн байха...

Чан Кай-шиин зэбсэгтэ хүсэ...дые тарааха шухала гэжэ Пор... хэлээ.

«Чан Кай-шиие өөрыень ... болоhон солдадуудай байдаг г... эльгээхэ хэрэгтэй. Тиихэдээ ... нэй өөрынь аюулгүй байхын ту... да, мүн манай аша туhын ту... шүбэгэтэй шабын түмэрөөр хүр... hэн тиимэ гэртэ элгээбэл, таар...жатай» гэжэ тэрэ хэлээ.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни—34-05, сельского хозяйства и советского строительства—47-59, промышленности и транспорта, пропаганды, информации—35-14, культуры—24-74, писем и рабселькоров—40-49, отдел переводов корректорская—35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н01184. г. Улан-Удэ. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 50...